

# Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —  
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

## ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-  
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,  
ἐξάμηνι 35 καὶ τρίμηνι 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἐξάμηνι 2  
καὶ τρίμηνι 1.

## ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ  
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

## Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-  
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 40ὸς

Ἀθῆναι 31 Δεκεμβρίου 1932

Ἔτος 55ον. — Ἀριθ. 5

## ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ 1933

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

### Ο ΑΗ-ΒΑΣΙΛΗΣ

Δὲν κοιμήθηκε πολὺ αὐτὴ τὴ νύχ-  
τα ἡ μαμμά. Ἀπ' τὰ μεσάνυχτα ποὺ  
ἔσθυσε τὴ λάμπα τῆς ὡς τὰ ξημερώ-  
ματα, δὲν ἔκλεισε μάτι.

Γύριζε, στριφογύριζε στὸ  
κρεβάτι τῆς, ὅσο πιδ ἀθόρυ-  
δα μποροῦσε, γιὰ νὰ μὴ ξυ-  
πνήσῃ τὰ μικρά.

Στιγμὲς-στιγμὲς ναρκώνε-  
ται, ἀλλὰ μιὰ σκέψη τὴν κά-  
νει κάθε λίγο νάνατινάξεται,  
ἀνοίγοντας τὰ μάτια.

Λεπτὰ! πῶς νὰ βρῇ λε-  
πτὰ; Λεπτὰ γιὰ ροῦχα, γιὰ  
φωμί, γιὰ κάρβουνα, γιὰ τὸ  
νοῖκι. Ἐξήμηνες πᾶνε τώρα  
ἀπὸ τότε ποῦχει νὰ πληρώ-  
σῃ. Αὐριο, ἴσως καὶ σήμε-  
ρ, θὰ τὴν πετάξουν μὲ τὰ  
παιδιὰ τῆς στὸ δρόμο.

Μὲ τίς πρῶτες χλωμὲς  
ἀχτίδες τοῦ ἡλίου, ἀρχίζει  
νὰ φαίνεται καλύτερα ἡ γύ-  
μνια τῆς κάμκρας. Ἐνα  
μπασούλο, δυὸ καρέκλες, ἀπ'  
τίς ὁποῖες ἡ μιὰ εἶναι κου-  
τοή, ἕνα τραπέζι δυὸ κρε-  
βάτια, αὐτὰ εἶναι ὅλα-ὅλα.

Μ' ὅλο ποὺ μένει ἀγρυπνῇ  
ἡ μαμμά δὲ σηκώνεται, γιὰ  
νὰ μὴ ξυπνήσῃ τὰ παιδιά.  
Σκέπτεται, θὰ μπορέσῃ ἄ-  
ραγε νάγοράσῃ τίποτα, σή-  
μερα ποὺ ξημερώνει. Καὶ τὰ  
μάτια τῆς βουρκώνουν, κα-  
θὼς θυμᾶται τὴ χαρούμενη  
περιπνὴ πρωτοχρονιά.

Σὲ λίγο μιὰ παιδιάτικη  
φωνίτσα ἀρχίζει νὰ σιγο-  
κλαίῃ, μιὰ ἄλλη, λίγο μεγα-

λύτερη, προσπαθεῖ νὰ τὴν παρηγο-  
ρήσῃ.

— Μὴν κλαῖς, Κωστάκη μου, καὶ  
ξυπνήσῃς τὴ μαμμά, εἶναι τόσο κου-  
ρασμένη ἡ καϊμένη. Μπορεῖ ἐφέτος  
νὰ μᾶς ξέχασε ὁ Ἅγιο-Βασίλης, ἐ-

πειδὴ πέθανε ὁ μπαμπᾶς.

Ὁ Κωστάκης ἔμως δὲν τὸ παρα-  
δέχεται.

— Ὅχι, ἐγὼ λέω πῶς θάρθει ὁ  
Ἅγιο-Βασίλης. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ  
μᾶς ξεχάσῃ. Ἴσως νάχη σὲ πολλὰ  
μέρη νὰ πάη καὶ γι' αὐτὸ ἄργεῖ. Δὲ  
μοῦ λές, Νίνα, πῶς εἶναι ὁ Ἅγιο-  
Βασίλης.

— Εἶναι ἕνας ψηλὸς γέρος μὲ κά-  
τασπρα γένεια, βαστάει ἕνα χοντρὸ

μπαστοῦνι στὸ χέρι  
του, γιὰ νὰ ἀκουμπά-  
ει, ἐπειδὴ ἔρχεται ἀ-  
πὸ πολὺ μακριά. Φαί-  
νεται αὐστηρὸς, κατὰ  
βάθος ὅμως εἶναι πολὺ  
καλός.

— Ἐέρω ἐγὼ τί θᾶ-  
κανα ἂν τὸν ἔβλεπα!

— Τί θᾶκανες;

— Θὰ τοῦ τραγου-  
δοῦσα τὸ τραγουδι ποὺ  
μᾶς ἔμαθε ὁ μπαμπᾶς.  
Θυμᾶσαι;

Ἅγιος-Βασίλης ἔρχεται  
γιὰ τὰ καλὰ παιδιά.  
Ἅγιος-Βασίλης φίλος μας,  
μὲ δῶρα διαλεχτά.

καὶ θὰ τοῦ ζήτηγα ἕνα  
σωρὸ πράγματα.

Ἐνα τρίξιμο ἀκού-  
γεται στὸ διπλὰνὸ κρε-  
βάτι.

Ὁ Κωστάκης τὰ-  
κούει καὶ λέει:

— Νομίζω πῶς ξύ-  
πνησε ἡ μαμμά.

— Ναί, καὶ κλαίει.

Ἡ μαμμά κατεβαί-  
νει βιαστικὰ τίς σκά-  
λες. Μὲ κάθε θυσία  
πρέπει νὰ φωνήσῃ  
κάτι τι. Ἡ Νίνα, με-  
γάλο κορίτσι, ἔντεκα  
χρόνων πιά, θὰ καθή-  
σῃ μὲ τὸν Κωστάκη.  
Ἐνα κοῦτσουρο καίει  
ἀκόμα στὸ τζάκι, σ'

## ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ



Ἦρθε ὁ Ἅγιο-Βασίλης;

αυτό άπάνω ή Νίνα ζεσταίνει τή λίγη σούπα πούχει άπό χθές τδ βράδυ περισσέψει.

Γιά τδ μεσημέρι φθάνει, αλλά τδ βράδυ; Και μάλιστα πρωτοχρονιάτικο, πρέπει νά φάνε κάτι πάρα πάνω νά καταλάβουν ότι αυτή ή ήμέρα είναι διαφορετική άπό τίς άλλες.

Αυτές οι σκέψεις βασανίζουν τή μαμμά. Νά αγοράση κανένα γλυκό ή δυδ πορτοκάλια; Δέ βαριέσαι, άς τούς έδινε δ ψωμάς άκόμη λίγο ψωμί με πίστωση, και δ καρδουιάρης λίγα κάβουνα και θά ήταν ευχαριστημένη.

Καθώς περνάει έξω άπ' τδ θυρωρείο, μία φωνή άκούγεται.

— Έσείς είστε κυρία Κρινίδου; και άμέσως ξεπροβάλλει ή πορτιέρισσα θυμωμένη μαζί της, πού δέν τής έδωσε τίποτα γιά δωρο λέγοντας:

— Ούτε και σήμερα δέ θά πληρώσετε τίποτα;

Η μαμμά σταματάει, πιδ χλωμή άπ' ό,τι είναι πάντα και λέει.

— Ξέρετε καλά ότι δέν έχω χρήματα, αλλά έλπίζω σέ λίγο νά σάς πληρώσω.

— Νά τδ δούμε τά λεφτά σας και νά μή τδ πιστέψουμε; άς είναι, μία άπ' αυτές τίς ήμέρες θά γυρίση δ κύρ Βασίλης δ σπιτονοικοκύρης, κι άν και τότε δέν έχετε πληρώσει, ξέρετε ότι δέν χωρατεύει κι' ό,τι δέ θάργηση νά σάς πετάξω στδ δρόμο.

Η μαμμά φεύγει. «Βασίλης», αυτός δ άνθρωπος πού μπορεί άπο στιγμή σέ στιγμή νά τήν πετάξω έξω λέγεται Βασίλης.

Έξω κάνει κύρο φοβερό, ή μαμμά τδ νοιώθει ως τήν ψυχή της. Μεσημέρι πιά, ή μαμμά όμως έξακολουθεί νά χτυπά ή τις διάφορες πόρτες, αλλά κάθε φορά όλο και πιδ χλωμή, όλο και πιδ κουρασμένη κι' άπελπισμένη βγαίνει.

Η φωτιά έχει σβύσει, δ Κωστάκης κι' ή Νίνα άμίλητοι, κάθονται κοντά-κοντά γιά νά μή νοιώθουν τόσο τδ κύρο. Άπό καιρό σέ καιρό δ Κωστάκης ρωτάει:

— Πόσο άργεί δ Άγιο-Βασίλης, δέν πιστεύω όμως νά μάς ξεχάση, τί λές, Νίνα;

Η Νίνα ψιθυρίζει.

— Δέν πιστεύω.

Υστερα άπό λίγο δ Κωστάκης ξαναλέει:

— Θάθελα νά μου φέρη παιχνίδια, αλλά και κάτι γιά νά φάω, πεθαίνω τής πείνας.

— Ναί Κωστάκη μου, ναί.

\*\*\*

— Ά, πρέπει νά τελειώνη αυτή ή δουλειά, δέ μπορώ νά τήν αφήσω νά

κάθεται τζάμπα! Η νά πληρώση, ή νά σηκωθή νά φύγη.

Ταπεινά-ταπεινά ή θυρωρός λέει:

— Ασφαλώς αυτή ή φευτοαρχόντισσα καταχράται τής καλοσύνης τού κυρίου.

— Θά τή δής τήν καλοσύνη μου!

Άς είναι, άπάνω είναι τώρα:

— Νομίζω ναί, τδ κλειδί τους δέν είναι έδω.

— Αυτή νομίζει πώς χωρατεύω, θά τή δής τήν καλοσύνη μου, άπόψε κιόλας, θά τήν πετάξω στδ δρόμο άν δέν πληρώση. Δέ δούλεψα έγώ σ' όλη μου τή ζωή γιά νά μου τρώνε άλλοι τά λεφτά μου.

Ο κύρ Βασίλης δ Λαγκαδάς, άνεβαίνει, παρ' όλα του τά έξήντα χρόνια και τά άσπρα του γένεια, γρήγορα γρήγορα τά σκαλιά. Ο θυμός τού δίνει δύναμη. Συναίνεται, όσο τίποτα άλλο στδν κόσμο, τούς ανθρώπους πού δέν πληρώνουν τά χρέη τους.

Κι' αυτός ήταν φτωχός, κι' αυτός είχε υποφέρει, αλλά πάντα πλήρωνε τά χρέη του. Και μήπως ίκανοποιήθηκε γιά τούς κόπους του;

Η αλήθεια είναι ότι έγινε πλούσιος, τί νά τά κίνη όμως τά πλούτη τή στιγμή πού είναι μόνος και κανένας δέ νοιάζεται γι' αυτόν. Οι μόνοι του συγ ενεΐς είναι τάνήψια του, αλλά κι' αυτοί...

Με νευρικότητα ψάχνει τίς τσέπες του, νά δή μήπως ξεχάσε τίς σοκολάτες, τήν κούκλα, τήν τρουμπέτα. Βέβαια όχι, όλα είναι στή θέση τους. Μήπως θά τού πούνε κι' ένα ευχαριστώ; δέ βαριέσαι, θά νομίσουν ότι τούς τά χρώσταγε. Τά παιδιά θά τόν φοβούνται, θά φωνάζουν, οι γονείς θά κάνουν τούς ένθουσιασμένους, ένω κατά βάθος θά σκέπτονται: «Δέν έφερε και τίποτα άλλο;»

Φρίκη! Οι άνθρωποι είναι έλεεινοί, και άνδρες και γυναίκες. Άς είναι θά ξεσπάση στή νοτιάρισά του. Θά τήν πετάξω άμέσως έξω, ένα πάτωμα άκόμα κι' έφθασε.

Η μαμμά γυρίζει, είναι παγωμένη, γεμάτη χιόνι και τρέμει. Δέ φέρνει τίποτα. Δέ βρήε καμμία πονετική ψυχή νά τής δώση κάτι τι. Δέν ξέρουν τί είναι ή πείνα, άλλοιως...

Ο ψωμάς μόνο τής έδωσε λίγο ψωμί, κι' αυτός όμως γιά τελευταία φορά. Άύριο; αυτή ή λέξη σάν φάντασμα δροθώνεται έμπρός της κι' όμως, πρέπει νά δείχνεται χαρούμενη, γιά νά μή λυπήση περισσότερο τά φτωχά της παιδάκια.

Μόλις τήν αντικρύζει ή θυρωρός τής φωνάζει:

— Κυρία Κρινίδου, πηγαίνετε πιδ γρήγορα, σάς περιμένει δ κύρ Βασί-

λης άπάνω. Νόμιζα πώς είχατε γυρίσει και τού είπα νάνέβη.

Η μαμμά ζαλίζεται, τρικλίζει, θαρρεί κανείς πώς θά πέση κάτω.

— Λές νά... κι' ή φωνή της τρέμει...

Η θυρωρός κουνάει τδ κεφάλι της και μ' όλο πού τή λυπάται, λέει:

— Τί νά σάς πω; βαρέθηκε πιδ νά περιμένη, λοιπόν...

Η μαμμά άνεβαίνει άργά-άργά τίς σκάλες, λές και είναι νάκούση τήν καταδίκη της.

— Θεέ μου, πού θά κοιμηθώ αύριο; μέσ' στίς λάσπες και τά χιόνια τού δρόμου; Μιά έλπίδα τής μένει, ένα καταφύγιο, τά σταχτιά νερά τού μεγάλου ποταμού πού κυλούνε άργά, αλλά όχι, ούτε κι' αυτό, ή Νίνα κι' δ Κωστάκης τί θά γίνουν τότε;...

Είναι νύχτα σχεδόν, ή φωτιά έχει σβύσει και τδ κύρο είναι δυνατό.

— Πιστεύω πώς θάρθη σέ λίγο, τί λές κι' εσύ Νίνα;

Η Νίνα δέν άπαντάει, κλείνει μεγάλο θάρρος στήν παιδική ψυχούλα της, είν' όμως κι' ώρες, πού όσο γενναίος κι' άν είναι κανείς λυγάζει.

\*\*\*

Τδ δωμάτιο είναι σκοτεινό και κύρο, κι' ή μαμμά δέν έχει άκόμα γυρίσει. Χτυπούν, αυτή θά είναι και τρέχουν και τά δυδ μαζί νανοΐζουν.

Δέν είναι ή μαμμά, στδ μισόφωτο τά παιδιά με κόπο διακρίνουν ένα γέρο μ' άσπρα γένεια και μ' ένα χοντρό μπαστούνι στδ χέρι.

Ρίχνει μία ματιά στήν κάμαρα και ρωτάει:

— Η κ. Κρινίδου δέν είν' έδω;

— Όχι κύριε, αλλά δέν πιστεύουμε νάργήση.

Τί φτώχεια, Θεέ μου, και νά σκέπτεται κανείς ότι είναι πρωτοχρονιά! Μά δέ βαριέσαι, ποιός ξέρει τί τεμπέληδες θά είναι, δέν τήν άξιζει λύπηση. Η κάμαρα είναι πολύ μικρή γιά τρεις. Τί τόν μέλλει όμως; μία και δέν πληρώνουν θά φύγουν.

Ο κύριος κάθεται στή μονάκριδη γερή καρέκλα λέγοντας:

— Καλά, μόλις έρθει σπίτι πέστε της ότι τήν περιμένω έγώ, δ κ. Βασίλης.

Μιά φωνίτσα άκούγεται νά ρωτά ή:

Ο κ. Βασίλης;

Κι' δ Κωστάκης σηκώνεται και πηγαίνει γρήγορα-γρήγορα στδν άγνωστο κύριο.

Τί άμορφη μάτια πού έχει αυτός δ μικρός. Τού φέρνει στδ νοδ, γλυκειές αναμνήσεις χαμένες γιά πάντα. Τί νά θέλγ;

Σταυρώνει τά χεράκια του κι' άρ-

χίζει νά τρχουδάη. Μόλις τελείωσε τδ τραγουδάκι του, τδν ρωτάει:

— Μάς έφερες και ψωμί, Άγιο-Βασίλη; πεινάμε πολύ και σέ περιμένουμε τόσες ώρες.

Τότε δ γέρος, με βουρκωμένα μάτια, θυμάται τίς παλιές δικές του ευτυχισμένες πρωτοχρονιές, όταν είχε άκόμα τή μητέρα του.

Η σκάλα είναι ψηλή, κι' ή μαμμά φτάνει λαχανιασμένη. Με τρεμάμενο χέρι πιάνει τδ πόμολο. Έξαφνα άκούει ήχους τρομπέτας, τί νάναι; Άνοίγει τήν πόρτα.

Η μικρή λάμπα είναι αναμένη, στδ τζάκι καίγεται ή κουτσή καρέκλα. Στή γερή κάθεται ένας κύριος μ' άσπρα γένει, στδ ένα του γόνατο κάθεται δ Κωστάκης με μία τρομπέτα στδ στόμα, στδ άλλο ή Νίνα με μία κούκλα στήν άγκαλιά.

Η μαμμά μένει άπολιθωμένη έμπρός σ' αυτό τδ θέαμα. Ο γέρο-κύριος τή βλέπει και σηκώνεται. Κάτι θέλει νά πη, αλλά νοιώθει ένα άόρατο χέρι νά τού σφίγγη τδ λαιμό. Βγάζει τδ μαντήλι του κι' άρχίζει νά σκουπίζεται, όσο πιδ δυνατά μπορεί, γιά νά κρύψη τή συγκίνησή του.

Ο Κωστάκης μόλις βλέπει τή μαμμά, τής φωνάζει θριαμβευτικά.

— Βλέπεις, μαμμά; καλά δέν τάλεγα έγώ; πώς ήταν δυνατόν νά μάς ξεχάση δ Άγιο Βασίλης;

(Άπ' τδ Γαλλικό) ΒΑΣΟΥΛΑ Κ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

## ΧΑΡΑ

Τδ ξέρω πώς δέν σκέφτηκες, χαρά, νά μάγκαλιάσης. Τόνοιωσα αυτό σ' αντίκρουσμα τής πρώτης ροδαυγής, Κι' άν θαύμασας τά μάτια μου τήν όμορφιά τής πλάσης Κάτι ψυχρό κι' άόριστο τά κάρφωσε στή γή.

Κι' άν τραγουδώντας σήκώσα τδ παιδικό κεφάλι Γιομάτο άπό όνειρόπλεχτα λουλούδια στά μαλλιά, Ένας άγέρας φύσηξε με μιάν όρμη μεγάλη, Τά σάρωσε και μούκωσε στά χείλη τή λαλιά...

Έτσι ριγμένο, αδύναμο στού Πόνου τδ κρεβάτι, Τά χέρια μου σηκώνονταν πρός δέ ίκετευτικά Και μία νά φεύγη; σέβλεπα μ' άπελπισμένο μάτι, Και μία νά μου χαμογελās, χαρά, τόσο γλυκειά.

Κι' ένδ θαρρώ γιά μία στιγμή πώς θά σέ κλείσω έντός μου Κι' όλο τδ είναι μου ριγά στή θεία τήν προσμονή, Ξάφνου σέ βλέπω σά σκιά νά χάνεσαι άπό μπρός μου Και νάμαι έγώ στήν κάμαρα τήν τραγικά γυμνή.

Τδ ξέρω πώς δέν σκέφτηκες, Χαρά, νά μάγκαλιάσης, Τόνοιωσα αυτό στάντικρουσμα τής πρώτης ροδαυγής.

Τώρα μην έρχεσαι... Ζωή, τά νειάτα νά γιορτάσης, Είναι καιρός πού σάν άνθος ξεφύλλισαν στή γή.

ΜΑΡΙΚΑ Μ. ΦΑΛΑΓΚΑ

## Ο ΛΙΧΟΥΔΑΚΗΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ε'.

Τά παιδιά δέν νυστάζουν καθόλου. Ο καθαρός άέρας τά ζωογονεί. Και τί γρήγορα πού τρέχει τδ αυτοκίνητο! Πιδ γρήγορα κι' άπό τδ τραίνο. Ποτέ στήν πόλη δέν έτρεξαν έτσι με κανένα ταξί. Στήν πόλη πηγαιναν σιγά και κάθε τόσο ήταν αναγκασμένα νά σταματούν. Άλλά έδω δέν υπήρχε ούτε έμποδίο, ούτε πόλισμα... Έμπρός, όλο έμπρός!

Νυχτώνει. Ο Πετράκης λέει στήν αδελφή του.

— Κρίμα, Παυλίνα. Θάναί σκοτεινά και δέν θά ιδούμε τίποτα όταν θά φτάσουμε.

— Θά φέγγη άρακετά γιά νά ιδούμε τούς γέρους μας και νά τούς φιλήσουμε, άποκριθήκε ή Παυλίνα. Ά, νά τους!

Ήταν δ παππούς κι' ή γιαγιά, πού ήρθαν νά προϋπαντήσουν τούς ταξιδιώτες. Άλλα πάλι χειροσφιζήματα, άγκαλιάσματα, φιλιά.

Τδ σπίτι τούς περίμενε φωταγωγημένο κι' άνθοστόλιστο. Και τί ώραίες μυρωδιές άνέβαιναν άπ' τήν κουζίνα. Άλλά στά παιδιά έδωσαν μόνο άπό ένα φλυντζάνι γάλα και μία φρυγανιά. Και τά έβαλαν άμέσως στδ κρεβάτι. Ά, τί κούραση, τί νύστα! Μόλις πρόφτασαν νά γδυθουν κι' άποκοιμήθηκαν.

Τδ πρωί άργά, όταν ξύπνησε, δ Πετράκης έτριψε τά μάτια του:

— Πού βρίσκουμαι, Παυλίνα; Πού βρίσκομαστε;

— Στδ σπίτι τού παππού, στήν έξοχή. Τδ ξεχάσες;

Και γελών-

τας, ή μικρούλα

πήδησε άπ' τδ

κρεβάτι, τήν ώρα

ΐσα-ΐσα πού έ-

μπαινε στήν κά-

μαρα δ παππούς.

Αυτός τήν πήρε

στήν άγκαλιά

του όπως ήταν

με τή νυχτιά

της και τήν πη-

γε στδ μεγάλο

κρεβάτι όπου

κοιμόταν ή μαμ-

μά. Τήν άφησε κει

και ξαναγύρισε στδν

Πετράκη.

Ο μικρός προσπαθούσε νά

πλυθή και νά ντυθή

μόνος του. Δέν τά

κατάφερε όμως κι' αναγκάστηκαν

νά φωνάξουν τή χοντρο-Παγώνα,

τήν υπηρέτρια. Αυτή τόν βοήθησε

και, άφου έτοιμάστηκε, δ παππούς

τδν πήρε άπ' τδ χεράκι γιά νά

τού δείξη τδ σπίτι, τδν κήπο

του και τά ζωντανά του.

— Όλ' αυτά είναι δικά σου,

παππού;—Ναί, παιδί μου.—

Και τδ σπίτι και τά ζώα;—Και τά

ζώα.—Θά σου στοίχισαν

πολύ, παππού.—

Ε, βέβαια. Μά έργάστηκαν

και πολύ στή ζωή μου. Δέν

ήμουν ούτε τεμ-

πέλης, ούτε λιχούδης.—

Έχεις άκόμα λεφτά

γιά νάγοράς;—Θαά προά-

ματα, παππού;—Έχω, αγοράζω

και δίνω στά καλά παιδιά.

Στους λιχού-

δηδες μόνο δέν δίνω τίποτα.

Ο Πετράκης συλλογιέται:

Γιατί δ παππούς τού



Τδν έξορδ φύλλα και καθαρίζει τά δρομάκια με τή χτένα του. Θέλει νά τόν βοηθήση. Γυρεύει μία χτένα κι' άρχίζει κι' αυτός τή δουλειά με ζήλο μεγάλο. Θέλει νά έργασθή, γιά νά κερδίση κι' αυτός λεφτά σάν τδν παππού.

Καθαρίζοντας, έφτασε και στδ λαχανόκηπο. Ά, τί ώραίες, μεγάλες φράουλες! Ποτέ του δέν είδε τέτοιες! Άμέσως τά ξεχνά όλα και, κόβον-

τας φράουλες, τρώει, τρώει αλύπητα...

Τὸ μεσημέρι μαζεύονται ὅλοι γύρω στὸ τραπέζι. Τί δρεχτική πού εἶναι ἡ χορτόσουπα! Ὁ Πετράκης ὅμως δὲν ἔχει ὄρεξη. Μὲ τὸ στιανὶο τρώει τὰ φαγιά καὶ γιὰ τὸ γλύκισμα ἀκόμα δὲν δείχνει μεγάλη προθυμία.

— Πῶς; οὔτε πονδίγκα δὲ θέλεις, Πετράκη;

— Ὁχι, δὲν πεινώ... χόρτασα.

— Ἐσὺ; Μὰ δὲν ἔφαγες τίποτα! Τότε λοιπὸν θὰ εἶσαι ἄρρωστος!

Ὁ παπποὺς ὅμως πού, περνώντας, εἶχε ἰδεῖ τὴς ρημαγμένες φραουλές, ἤξερε καλὰ τὴν ἀρρώστεια τοῦ λιχουδάκη: ἦταν στομαχιασμένος.

— Μὴν ἀνησυχεῖτε, λέει ὁ παππούς. Κρεβάτι θέλει καὶ δίαιτα. Σὲ δυὸ-τρεῖς ἡμέρες θὰ εἶναι καλά.

Τὸν βάζουν στὸ κρεβάτι. Κι' ἀρχίζει ἡ τιμωρία του.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

## ΤΑ ΜΟΛΥΒΕΝΙΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΚΙΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥΣ

Τὰ μικροσκοπικὰ μολυβένια στρατιωτάκια, οἱ χαριτωμένες μετἀλλινες φηγουρίτσες πού ξετρέλλαιναν τοὺς παπποὺδες καὶ τοὺς προπάππους μας, σήμερα δὲν συνηθίζονται πιά τόσο πολὺ, ὅσο τὸν παλιὸ καιρὸ. Τὰ σημερινὰ παιδιὰ προτιμοῦν περισσότερο τὰ πολὺπλοκα καὶ μεγαλίστικα μηχανικὰ παιχνίδια, ἀπὸ τὰ ταπεινὰ μολυβένια στρατιωτάκια, κι' ἀλογάκια καὶ προβατάκια τῆς παλιάς ἐποχῆς.

Κι' ὅμως τὰ μολυβένια στρατιωτάκια, καὶ γενικὰ ὅλες οἱ μικροσκοπικὲς φηγουρίτσες πού παρασταίνουν ἀνθρώπους καὶ ζῶα, εἶναι ἀπὸ τὰ ἀρχαιότερα παιχνίδια.

Οἱ πρόδρομοὶ τους, κάτι ξύλινες μικροσκοπικὲς φηγουρίτσες, βρέθηκαν στοὺς τάφους τῶν Αἰγυπτίων βασιλέων. Παρασταίνουν τοξότες, σπαθοφόρους, θεοὺς, καὶ ἦταν θαυμάσια ζωγραφισμένες καὶ λεπτότατα κατηργασμένες. Φυσικὰ δὲν χρησίμευαν γιὰ παιχνίδια, ἀλλὰ ἦταν μονάχα ἀντικαταστάσεις τύπων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, σὲ μικροσκοπικὸ σχῆμα.

Σ' ἓνα προϊστορικὸ τύμβο τῆς Καρινθίας, στὴν Αὐστρία, δρέθηκε ἓνα πρωτόγονο μολυβένιο στρατιωτάκι, ἐπιπρὸ μάλιστα. Τὸ στρατιωτάκι αὐτὸ πού ἔχει κατασκευασθεῖ τουλάχιστον χίλια χρόνια πρὸ Χριστοῦ, εἶναι βέβαια ἐντελὲς ἄτεχνο, ἀλλὰ πολλὰ σημερινὰ παιδάκια θὰ ἐπαιζαν εὐχάριστα μαζί του.

Ἀνάμεσα ἀκόμη καὶ στίς ἑλληνικὲς καὶ ρωμαϊκὲς ἀρχαιοτήτες βρίσκουμε συχνὰ μικροσκοπικὰ ἀγαλματάκια ἀπὸ μολύβι, τσίγκο καὶ χαλκὸ. Παρασταίνουν Καίσαρας, πολεμιστὰς, ἀκόμη βρέθηκε καὶ ἓνας ἱππεὺς πού πολεμᾷ μ' ἓνα λεοντάρι, ἔργο ἐξαιρετικῆς τέχνης.

Κατὰ τὸν Μεσαίωνα κατασκευάζονταν ἀγαλματάκια πού παρίσταναν διάφορες θρησκευτικὲς μορφές. Τὴν ἐποχὴ τῶν Σταυροφοριῶν π. χ.: ἔ-

καναν ἀγαλματάκια ἀγίων, καὶ ἄλλες βιβλικὲς μορφές, πού τὶς χρησιμοποιοῦσαν ἀποκλειστικὰ γιὰ φυλαχτὰ καὶ τὶς κρεμοῦσαν οἱ εὐσεβεῖς σταυροφόροι στὸν λαιμὸ τους πρὶν ξεκινήσουν γιὰ τὶς μακρινὲς ἐκστρατεῖες τους στοὺς Ἁγίους Τόπους. Καμμιά φορὰ ὅμως καὶ τὰ παιδάκια, ὅποτε τύχαινε νὰ πέσουν τέτοιες φηγουρίτσες στὰ χέρια τους, ἐπαιζαν μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση μαζί τους. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη μᾶς σώζονται φηγουρίτσες πού παριστάνουν τὸν Χριστὸ ἐπὶ πῶλον ὄνου, τὸν Ἅγιο Γεώργιο, ἀκόμη καὶ τὸν τρίήμερο Λάζαρο μὲ τὸ σάβανό του. Οἱ φηγουρίτσες αὐτὲς γινόνταν ἀπὸ μολύβι, ξύλο καὶ ἀσήμι.

Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ δεκάτου ἑκτοῦ αἰῶνος σώζονται καραδάκια ἀπὸ ἀσήμι, μὲ ναυτεῖς καὶ στρατιῶτες καμωμένους κι' αὐτοὺς ἀπὸ ἀσήμι καὶ ζωγραφισμένους μὲ διάφορα χρώματα. Τὸ 1632 ἡ πόλις τοῦ Ἀουγκσμπουργκ χάρισε στὸν βασιλέα τῆς Σουηδίας Γουσταῦ Ἀδόλφου ἓνα καλλιτεχνικὸ κιβώτιο γεμάτο ἀπὸ μετἀλλινες φηγουρίτσες. Ἀνάμεσα σ' αὐτὲς βρισκόταν ἓνας χάλκινος ἱππεὺς μὲ κράνος καὶ ἀσπίδα, ἀπεικονίσεις ζώων ἀπὸ ἀσήμι, ἓνας ἱππότης μὲ τὴν ντιμα του, ἓνας θαυμάσια σκαλισμένος Ἅγιος Γεώργιος πού πολεμᾷ μὲ τὸν δράκοντα, καὶ ἄλλα πολλά. Κατὰ τὸν δέκατον ἑβδόμον αἰῶνα πολλοὶ χρυσοχόοι τοῦ Ἀουγκσμπουργκ ἦταν διάσημοι γιὰ τὴν τέχνη τους καὶ τὴν ἐπιδεξιότητα μὲ τὴν ὁποία κατόρθωναν νὰ κρύβουν διάφορα μηχανήματα μέσα σὲ μικροσκοπικὲς φηγουρίτσες καὶ τὶς ἔκαναν ὥστε νὰ μποροῦν νὰ κουνιῶνται.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη σώζονται κουκλίτσες, πουλιὰ μέσα σὲ ἐπιχρυσὰ κλουβιάκια, χορεύτριες, ἓνας ράφτης πού ράβει. Ὅλα ἔχουν ἓνα μικροσκοπικὸ μηχανήμα κρυμμένο μέσα τους, καὶ χάρις σ' αὐτὸ μποροῦν, μόλις κουνιστοῦν, νὰ κάνουν δυὸ-τρία βήματα, νὰ κελαϊδῶσουν ἢ νὰ κουνοῦν τὰ χέρια τους.

Ἡ πραγματικὴ ὁμως πατρίδα τῶν μολυβένιων στρατιωτῶν εἶναι ἡ Νυρεμβέργη τῆς Γερμανίας πού ἄλλωστε, ὅπως εἶναι γνωστὸ, εἶναι ἡ πατρίδα ὅλων τῶν παιδικῶν παιχνιδιῶν γενικὰ. Ἀπὸ τὸ 1560 εἶχε ἀποφασισθεῖ νὰ μὴν κατασκευάζεται τίποτε ἄλλο στὴν Νυρεμβέργη ἀπὸ παιχνίδια καὶ γενικὰ ἀντικείμενα γιὰ τὴν χρῆση τῶν παιδιῶν.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἀρχίζει πραγματικὰ ἡ ἀκμὴ τῆς βιομηχανίας τῶν μολυβένιων παιχνιδιῶν. Ἡ Νυρεμβέργη ἀπόκτησε τέτοια φήμη, κι' ἔξω ἀπὸ τὴν Γερμανία ἀκόμη, ὥστε τὰ παιχνίδια τῆς ἦταν περιζήτητα σὲ ὅλες τὶς Αὐλές.

Ὅταν γεννήθηκε ὁ πρῶτος γιὸς τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ' τῆς Γαλλίας, ὁ βασιλεὺς Ἡλῖος ἀνέθεσε στὸν Κολμπέρ, τὸν ὑπουργὸ τοῦ τῶν Οἰκονομικῶν νὰ τοῦ προμηθεύσῃ «ἀνθρωπάκια ἀπὸ μολύβι σὰν κι' αὐτὰ πού εἶχε κι' ἐπαίξει ὅταν ἦταν μικρός. Οἱ φηγουρίτσες πρέπει νὰ ἔχουν ὕψος ἕξη ἑκατοστῶν νὰ εἶναι συμπαγεῖς καὶ ὁλοστρογγυλές».

Ὁ Κολμπέρ ἐρῆκε πῶς ὁ καταλλήλότερος ἀνθρώπος γιὰ νὰ ἀλάβῃ τὴν παραγγελία αὐτὴ ἦταν ὁ εἰδικὸς κατασκευαστὴς μολυβένιων παιχνιδιῶν, Χάνς Χάουτς ἀπὸ τὴν Νυρεμβέργη πού ἦταν διάσημος σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη. Ὁ Γερμανὸς αὐτὸς βιομήχανος, μαζὶ μὲ τὸ γιό του κι' ἓνα Γάλλο ἀρχιτέκτονα, ετοίμασαν γιὰ τὸν μικρὸ πρίγκηπα ἀρκετὲς ἑκατοντάδες στρατιῶτες ἑπιπρὸ καὶ πεζοὺς ἀπὸ χυτὸ ἀσήμι. Τοὺς τοποθέτησαν ὅλους ἐπάνω σὲ βάσεις μὲ ροδίτσες, ὥστε νὰ μποροῦν νὰ κουνιῶνται καὶ τοὺς ἔβλεπαν ἔπειτα μέσα σὲ μεγαλοπρεπῆ ξύλινα φρούρια πού τὰ εἶχε κατασκευάσει ὁ Γάλλος ἀρχιτέκτων. Ὅλο τὸ ἔργο τελείωσε τὸ 1666 καὶ στέλλθηκε στὸ Παρίσι.

Τὰ καλλιτεχνικώτατα αὐτὰ παιχνίδια προκάλεσαν μεγάλο θαυμασμὸ στὴ Γαλλία κι' οἱ παραγγελίες ἀρχισαν νὰ πέφτουν βροχὴ στὴ Νυρεμβέργη. Κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Φρειδερίκου τοῦ Μεγάλου, ἡ ἀκμὴ τῶν μολυβένιων στρατιωτῶν, μὲ τοὺς διάφορους πολέμους, ἔφθασε στὸ μεγαλύτερό της σημεῖο. Εἶχε ἐξελιχθεῖ σὲ πραγματικὴ καλλιτεχνία. Ὁ Γιόχαν Χίλπερτ ἀπὸ τὴν Νυρεμβέργη κι' ὁ γιὸς του κατασκεύαζαν τὶς ὁραιοτέρες μολυβένιες φηγουρίτσες. Πολλὲς ἀπ' αὐτὲς βρίσκονται σήμερα σὲ διάφορα μουσεῖα τῆς Γερμανίας καὶ εἶναι πραγματικὰ ἀριστουργήματα. Ἄλλες παριστάνουν ζῶα, ἀπὸ τὸν ἐλέφαντα ὅς τὸ ποντικί, ἄλλες

διάφορους τύπους π. χ. ἀτσιγγάνους, χωριάτες κ. τ. λ., ἄλλες στρατιῶτες ὅλων τῶν ἐθνῶν καὶ ὅλων τῶν ἐποχῶν, ἄλλες δέντρα κάθε εἶδους, ἐμπορικά, κ. τ. λ.

Ὅλες οἱ φηγουρίτσες δὲν εἶχαν τὸ ἴδιο μέγεθος. Ἄλλες ἦταν ὕψους ἑπτὰ ἑκατοστῶν καὶ ἄλλες ἐφθάναν στὰ εἴκοσι καὶ στὰ τριανταπέντε ἀκόμη ἑκατοστὰ, εἶχαν δηλαδὴ τὸ μέγεθος μιᾶς ἀρκετὰ μεγάλης κούκλας.

Μόλις κατὰ τὸ 1839 ὅταν ἰδρύθηκε ἡ φέρμα Χάινριχσεν στὴν Νυρεμβέργη, τότε καθιερώθηκε τὸ μέγεθος πού ἔχουν σήμερα ὅλα τὰ μολυβένια στρατιωτάκια, τὸ ὕψος δηλαδὴ τῶν τριάντισι ἑκατοστῶν. Μὲ τὸν καιρὸ ἡ φέρμα Χάινριχσεν ἐξέτρεψε ὅλες τὶς ἄλλες, καὶ σήμερα εἶναι ἡ μεγαλύτερη βιομηχανικὴ ἔταιρεία κατασκευῆς μολυβένιων παιχνιδιῶν τὰ δὲ παιχνίδια πού κατασκευάζει εἶναι σωστὰ καλλιτεχνήματα.

Καὶ τώρα πού ἀναπτύξαμε τὴν ἐξέλιξη τῶν μολυβένιων στρατιωτῶν, ἂς ποῦμε καὶ λίγα λόγια γιὰ τὴν κατασκευὴ τους. Πῶς γίνονται ὅλες αὐτὲς οἱ μετἀλλινες φηγουρίτσες;

Τὸ σχέδιό τους ἢ τὸ κάνουν οἱ εἰδικοί σχεδιαστὲς ἢ τὸ παίρνουν ἀπὸ διάφορα εἰκονογραφημένα βιβλία, δελτάκια κ.τ.λ. Ἐπὶ τὴν βάση αὐτῆς τῆς ζωγραφιάς κατασκευάζουν τὸ καλούπι πού ἀποτελεῖται ἀπὸ δυὸ πλάκες χάλκινες ἢ γυφίνες. Ὑστερα χύνουν μέσα τὸ μέταλλο, πού ἄλλοτε ἦταν καθαρὸς ψευδάργυρος, τώρα ὅμως ἀποτελεῖται ἀπὸ ἓνα μίγμα μολυβιοῦ, ψευδαργύρου καὶ ἀντιμονίου καὶ στοιχίζει πολὺ φθηνότερα.

Οἱ φηγουρίτσες, ὅταν βγοῦν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ καλούπι, εἶναι φυσικὰ λευκὲς σὰν ἀσήμι καὶ ἀχρωμάτιστες. Πρέπει νὰ ζωγραφισθοῦν. Τὴν ἐργασία αὐτὴ τὴν ἐκτελοῦν γυναῖκες καὶ παιδιὰ ἐπάνω σὲ ὠρισμένα σχέδια, καὶ ἀπὸ τὴν προσοχὴ τους καὶ τὴν ἐπιτηδεότητά τους ἐξαρτᾶται ἰδίως ἡ ἐπιτυχία καὶ ἡ ζωηρότης τῆς φηγούρας.

Δυστυχῶς, γιὰ λόγους ἐμπορικοῦ, διάφοροι ἐργοστασιάρχες χρησιμοποιοῦν σήμερα μηχανές γιὰ νὰ ζωγραφίσουν τὰ στρατιωτάκια τους, καὶ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ὅλες οἱ φηγουρίτσες γίνονται ὁμοῖες, συχὰ δὲ πηγαίνουν καὶ τὰ χρώματα στραβά καὶ σχηματίζουν ἀληθινὰ τερατουργήματα.

Ἀμα κοιτάξῃ κανεὶς τὸν κατάλογο τῶν μεγάλων ἐργοστασιῶν μολυβένιων παιχνιδιῶν, θὰ ἀπορήσῃ μὲ τὸ πλῆθος καὶ τὴν ποικιλία πού παρουσιάζουν. Οἱ στρατιωτικὲς φηγουρίτσες πιάνουν τὰ τέσσερα πέμπτα τοῦ καταλόγου καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ διαλέξῃ στρατιῶτες ἀπὸ τοὺς προ-

στορικοὺς χρόνους ὥς τὶς ἡμέρες μας. Ὑπάρχουν Φοίνικες, Πέρσαι μὲ τὰ πλοῖά τους, Ἀρχαῖοι Ἕλληνες καὶ Ρωμαῖοι, Σταυροφόροι καὶ στρατιῶτες σημερινοί. Ἐπίσης μπορεῖ κανεὶς νὰ βρῇ τὴν στρατιὰ τοῦ Ναπολέοντος μὲ ὅλους τοὺς στρατηγούς του, τὸν Φρειδερίκο τὸν Μέγα μὲ τὸ στρατό του, στρατιῶτες Κινέζους, Ἀνναμίτες, Σκύθες καὶ Γαλάτες τῆς παλιάς ἐποχῆς.

Πιὸ ἐνδιαφέρουσες ἀκόμη εἶναι οἱ φηγουρίτσες πού δὲν ἔχουν πολεμικὸ χαρακτήρα, ὅπως π. χ.: σειρὲς πού παριστάνουν κυνήγι λεονταριῶν στὴν Ἀφρική, λιτανία, θερισμό, τρύγο, ἵπποδρόμιο, θηριοτροφεῖο.

Μπορεῖ κανεὶς ἐπίσης νὰ βρῇ καὶ μεγάλες σειρὲς πού παριστάνουν σπουδαῖα ἱστορικὰ γεγονότα ὅπως, π. χ. τὴν ναυμαχία τῆς Σαλαμίνας, τὴν

## Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ΕΥΔΟΧΙΕ ΔΥΠΟΥΣ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Σὲ περιμάζεψα ἀπὸ τὸ ἄσυλο, — ἐξακολούθησε — ἔχω στὸ σπίτι μου, σὲ τρέφω καὶ σὲ ντύνω τώρα καὶ τρία χρόνια. Ἀκούς ἐκεῖ δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα! Γιὰ νὰ σοῦ δείξω ὅτι ἔχω δικαίωμα καὶ γιὰ τιμωρία σου, θὰ μείνῃς ἐδῶ κλεισμένη ὅλο τὸ πρωτὶ καὶ θὰ σκίζεις ξύλα.

— Μὰ εἰμαι νηστική ἀπὸ χθὲς τὸ βράδυ! ψιθύρισε τὸ παιδί.

— Καὶ μ' αὐτὸ τί; Δὲν θὰ πάθῃς τίποτε ἂν μείνῃς νηστική ἓνα πρωινό. Ὡστόσο δὲν θέλω νὰ σοῦ ἐπιβάλλω κι' αὐτὴ τὴν τιμωρία. Στὴν κουζίνα ὑπάρχει λίγο κρύο τσάι κι' ἓνα κομμάτι ψωμί. Πήγαινε νὰ τὰ πάρῃς. Μονάχα μὴ χαζέψῃς τώρα πού θὰ πᾶς ἐπάνω, γιὰτ' ὅλα αὐτὰ ἐδῶ τὰ ξύλα πρέπει νὰ εἶναι σχισμένα καὶ χωρισμένα σὲ δεμάτια, ὥς τὴν ὥρα πού θὰ σὲ φωνάξῃ ἡ Βιργινία νὰ καθαρίσῃς τὰ χόρτα.

Κι' ἡ κυρία Τοῦκερ ἔφυγε μὲ τὴν σκέψη πῶς δὲν τιμώρησε ἀρκετὰ τὸ μικρὸ Σατανὰ καὶ μὲ τὴν ἀπόφαση σὲ πρώτη εὐκαιρία νὰ τὴν κἀνῃ νὰ πληρώσῃ βρεῖα τὴν ἀνταρσία της.

Ἡ Μπέττυ ἀρχισε πάλι νὰ σκίζῃ τὰ ξύλα μὲ ζωρμένα τὰ φρούδια κι' ὁ Τζάκ βγήκε ἀπ' τὴν κρυψώνα του γιὰ νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

— Εἶναι μιὰ κακὴ κι' ἀπονηγριά, δήλωσε. Μὰ γιατί δὲν ἀνεβάνῃς ἐπάνω νὰ πάρῃς ἐκεῖνο πού σοῦ εἶπε;

— Ὁχι! ἔκανε ἀπότομα ἡ Μπέττυ. Δὲν θέλω οὔτε τὸ τσάι τῆς, οὔτε τὸ ψωμί τῆς. Τὴ συχαίνομαι!

— Ἀκουσε, Μπέττυ, εἶπε ὁ Τζάκ.

μάχη τῆς Σεβαστουπόλεως, τὴν κατάληψη τῆς Καρχηδόνας, τὴν ἱστορία τῆς Ἰωάννας Δ' Ἀρκ κ.τ.λ.

Ἐννοεῖται ὅτι τὰ καλλιτεχνικὰ αὐτὰ παιχνίδια πολλὲς φορές δὲν ἐνδιαφέρουν μόνον τὰ παιδιά. Ἀρέσουν καὶ στοὺς μεγάλους. Ὑπάρχουν πολλοὶ σοβαρώτατοι ἄνθρωποι, πού ὅπως ἄλλοι ἔχουν τὴν μανία νὰ κάνουν συλλογὲς γραμματοσήμων, ἔτσι κι' αὐτοὶ ἔχουν τὴν μανία νὰ κάνουν συλλογὲς ἀπὸ μολυβένιες φηγουρίτσες. Πολλὲς ἀπὸ τὶς συλλογὲς αὐτὲς ἔχουν μεγάλη ἱστορικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ ἀξία καὶ εἶναι μοναδικὲς στὸν κόσμον.

Ἀκόμη καὶ τοὺς ποιητὲς ἔχουν ἐμπνεύσει οἱ μολυβένιοι στρατιωτάκια. Ποῖο παιδί δὲν ἔχει διαβάσει τὴν τραγικὴ ἱστορία τοῦ μολυβένιου στρατιώτη τοῦ Ἀνδερσεν;

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

Ἐχω ἐπάνω μου δέκα σέντες. Ἄν θέλῃς πετάγομαι μιὰ στιγμὴ ὥς τὴν κυρὰ Γκρομππερ καὶ σοῦ ἀγοράζω ἓνα ψωμάκι ζεστὸ καὶ δυὸ λουκάνικα.

Πρῶτα ἀπ' ὅλα ἐξαιτίας μου ἐγινε ὅτι ἐγινε κι' ἐγὼ φταίω πού σ' ἐκλείσαν ἐδῶ μέσα τιμωρία. Λοιπὸν δὲν θὰ πῆς ὅχι, ἂν πάω τώρα νὰ σοῦ φέρω τὰ λουκάνικα καὶ τὸ ψωμί.

— Σ' εὐχαριστῶ πολὺ, Τζάκ, εἶπε ἡ Μπέττυ. Εἶσαι πολὺ καλὸς στ' ἀλήθεια.

Ὁ μικρὸς σακάτης τρύπωσε πάλι ἀπ' τὸ φεγγίτη καὶ βγήκε στὸ δρόμο, ἐνῶ ἡ Μπέττυ ἐξακολούθησε νὰ σκίζῃ τὰ ξύλα περιμένοντάς τον.

Μόλις ὅμως γύρισε ὁ Τζάκ, ἡ Μπέττυ πέταξε τὸ τσεκούρι τῆς σὲ μιὰ γωνιά καὶ κάθησε σ' ἓνα χοντρὸ τετράγωνο δοκάρι πού τῆς χρησίμευε γιὰ πάγκος, γιὰ νὰ φάῃ μὲ τὴν ἡσυχία τῆς.

— Ἐξοχο εἶναι! ἔκανε ἀφροῦ κατὰ τῆς τὴν πρώτη μπουκιά. Τί ὥραϊο πού εἶναι! Ἐσὺ ὅμως δὲν πεινάς;

— Ὁσοι. Δὲν μπορῶ δηλαδὴ νὰ πῶ ὅτι πεινῶ υπερβολικά, ἔκανε ὁ Τζάκ κομπιάζοντας. Κάτι ἔφαγα τὸ πρωτὶ. Εἶναι ὅμως νόστιμο, δὲν εἶναι, ἔ; ..

— Ναί, ναί, πολὺ. Μονάχα δὲν θὰ βάλω πιά ἄλλη μπουκιά στὸ στόμα μου ἂν δὲν τὸ μοιρασθῇς μαζί μου. Νά, πάρε.

Κι' ἡ Μπέττυ ἔκοψε στὴ μέση τὸ φραντζολάκι τῆς καὶ τὸδωσε στὸν Τζάκ μαζί μὲ τὸ ἓνα λουκάνικο.

Τὰ δυὸ παιδιά ἀρχισαν νὰ τρῶνε μὲ ὄρεξη.

— Θα παίξουμε τους πλούσιους, είπε η Μπέττυ. Έτσι θα κάνουμε περισσότερη ώρα ως πού να τελειώσουμε το φαί μας και θα διασκεδάσουμε κιόλας. Άς ποῦμε λοιπόν πώς εσύ είσαι ένας κύριος, ένας ωραίος κύριος με βαρύ μαύρο παλτό, κι' εγώ μια ωραία κυρία που κάθεται σ' ένα θαυμάσιο σπίτι. Σ' έχω καλέσει να φάμε μαζί, και φόρεσα το πιο καλό μου φόρεμα, το κόκκινο μεταξωτό φόρεμά μου που είναι κεντημένο με γαλάζιες χάντρες. Έσὺ είσαι ένας στρατηγός, ένας ήρωας, όπως λένε, κι' έχεις πληγωθεί στο πόδι, στον πόλεμο της Άνεξαρτησίας.

— Αυτό δεν γίνεται, Μπέττυ. Ο

πόλεμος της Άνεξαρτησίας... έχουν περάσει τριακόσια χρόνια από τότε!

— Ά, αλήθεια; Έ, δεν πειράζει. Άς ποῦμε πώς κάπου ἄλλου πληγώθηκες. Λοιπόν εγώ είμαι μια μεγάλη κυρία και κάθουμαι σ' ένα ωραίο σπίτι, γεμάτο βιβλία και ζωγραφιές. Και τώρα ἄς παίξουμε:

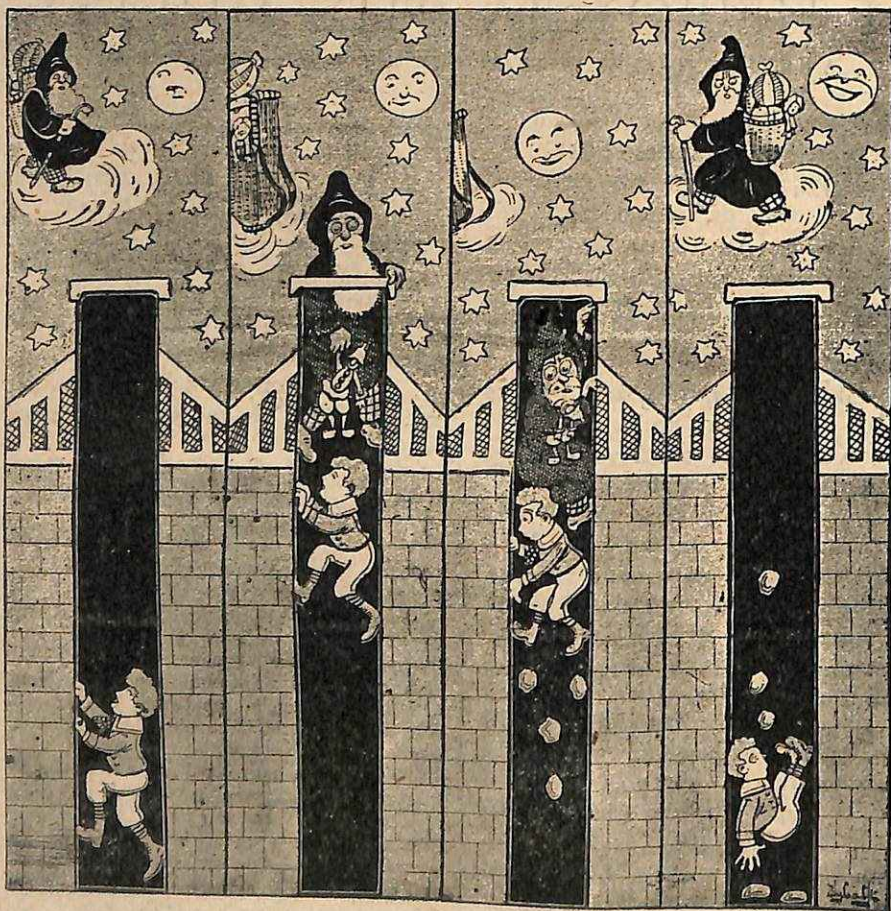
— Καλημέρα σας, κύριε Ρίλεϋ! — έτσι σὲ λένε, Ρίλεϋ — Χαίρομαι πολύ που σὲ βλέπω. Είμαι, είσαι, είναι.

— Είμαι, είσαι, είναι; Έκανε ο Τζάκ. Τι είναι ταῦτα πάλι.

— Σὺ τὸ εἶπα: Είναι γραμματική. Οἱ πλούσιοι μαθαίνουν γραμματική κι' αὐτὴ είναι ὅλη ἡ γραμματική που ξέρω: Είμαι, είσαι, είναι.

## ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΑΝΥΠΟΜΟΝΗΣΙΑ

ΜΙΑ ΑΣΤΕΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ... ΛΙΓΑΚΙ ΣΥΜΒΟΛΙΚΗ



1.—Ο μικρός; Τότες σκαρφιάζει στην καμινάδα για να παρενρθεῖ στον ερχομό του "Αη-Βασίλη. Είναι πολύ ανυπόμονος να πάρη το δῶρο που θὰ τοῦ φέρη, ἴσως μάλιστα θὰ διαλέξη τὸ καλύτερο...

2.—Κοντεύει νὰ φτάσῃ σὴν κορυφή, τὴ στιγμή ἀκριβῶς πού ὁ "Αη-Βασίλης, μὲ τὸ δῶρο του, ἀρχίζει νὰ κατεβαίνει. Φυσικά, σκοντάφτουν ὁ ἕνας στὸν ἄλλον καὶ κανένας ἀπὸ τοὺς δύο δὲν μπορεῖ νὰ προχωρήσῃ.

3.—Ἀπὸ τὸ φόβο του, ὁ Τοτός δὲν βγάζει ἄγχα. Ὁ "Αη-Βασίλης, νομίζοντας πὼς ἡ τρύπα εἶναι βουλωμένη, καὶ καθὼς βιάζεται κιόλα νὰ πάη σ' ἄλλα παιδιά, βγαίνει ἀπὸ τὴν καμινάδα...

4.—Κι' ἐξοκολοῦται τὸ ταξίδι του χωρὶς νὰ φέρῃ δῶρο γιὰ τὸν Τοτό! "Εἶται ὁ μικρὸς ἀνυπόμονος τιμωρήθηκε, καὶ τώρα ὀκνίεται, ἂν καὶ ἀργά, πὼς δὲν θὰ τὸ ξανακάνῃ.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΖΥΝΟΣ

Λοιπόν, μιὰ καὶ εἶμαι μεγάλῃ κυρία, πρέπει νὰ δείξω ὅ, τι ξέρω. Ἡ μὲς "Ε-θελ τὰ μάθαινε αὐτὰ ἀπὸ ἕνα μεγάλο βιβλίο, τὰ διδάσκει δυνατὰ τὴν ὥρα που ἐγὼ ξεσκόνιζα τὴν κάμαρά της κι' ἔτσι ἔμαθα...

— Τί ἔμαθες;

— Οὐ, ἕνα σωρὸ πράγματα. Ἄλλ' ἄς ἐξακολουθήσουμε τὸ παιχνίδι μας καὶ θὰ ἴδῃς.

— Καλημέρα σας, μὲς Μάκα Γκούρ, εἶπε κι' ὁ Τζάκ, μπαίνοντας στὸν ρόλο του. Τί γίνεσθε; Τί νέα;

— Ἄ, ἔχω πολλὰ νέα νὰ σὰς πῶ. Τὰ δύο μικρὰ παιδιὰ, τὸν Ρωμύλο καὶ τὸν Ρῶμο, τὰ πέταξαν στὸ δάσος καὶ μιὰ λύκαινα τὰ βρῆκε καὶ τὰ ἔθρεψε.

— Μιὰ λύκαινα; Ἕνας θηλυκὸς λύκος;

— Μάλιστα, κύριε Ρίλεϋ, μιὰ λύκαινα, καὶ τὰ παιδιὰ μεγάλωσαν κι' ἔγιναν δύο ὥραϊοι νέοι, ψηλοὶ καὶ δυνατοί, καὶ μάλιστα ὁ ἕνας σκότωσε τὸν ἄλλον.

— ὦ, αὐτὸ εἶναι πολὺ ἄσχημο! ἔφριξε ὁ Τζάκ. Καὶ σὰς παρακαλῶ, μὲς Μάκ Γκούρ, ποῖδες σκοτώθηκε;

— Αὐτὸ δὲν τὸ θυμάμαι δυστυχῶς, κύριε Ρίλεϋ. Τὸ μόνο που ξέρω εἶναι ὅτι ἐκεῖνος που δὲν σκοτώθηκε, ἔχτισε μιὰ πολὺ ωραία πόλη που τὴν ὀνόμασαν Ρώμη—ἡ μὲς Κρίστομπελ ἔχει πάει σ' αὐτὴ τὴν πόλη—κι' ἔγινε ὁ γενάρχης ἑνὸς μεγάλου ἔθνους, τῶν Ρωμαίων.

— Τί σοφὴ που εἰσθε, μὲς Μάκ Γκούρ! ἔκανε ὁ Τζάκ μὲ θαυμασμό.

— Εἰσθε πολὺ εὐγενεῖς, κύριε Ρίλεϋ, εἶπε ἡ Μπέττυ μὲ νάζι.

— Καὶ τί ὥραϊα που εἰσθε ντυμένη σήμερα, ἐξακολούθηκε ὁ Τζάκ που ἀρχισε νὰ βρίσκει γοῦστο στὸ παιχνίδι.

— Ἀλήθεια; Πραγματικὰ τὸ φόρεμά μου ἔχει πολὺ ὥραϊο χρῶμα καὶ τὸ σχέδιό του εἶναι πολὺ νόστιμο. Μπορῶ νὰ σὰς προσφέρω λίγὸ ἀπ' αὐτὸ τὸ παγωτὸ φράουλα, κύριε Ρίλεϋ; Εἶναι τὸ καλύτερο που ἔχει γίνεῖ στὸν κόσμὸ ἀπὸ τότε που ἡ ἡμισέληνος ἀντικατέστησε τὸ σταυρὸ στὸν τροχὸ τῆς Ἀγίας Σοφίας καὶ σ' ὀλόκληρη τὴν βυζαντινὴ αὐτοκρατορία.

— Ἀπὸ τότε; ἔκανε ὁ Τζάκ γουρλώνοντας τὰ μάτια του ἀπὸ τὴν ἐκπληξή.

— Αὐτὴ εἶναι μιὰ ὥραση που ἄκουσα μιὰ μέρα τὴ μὲς "Εθελ νὰ διαβίξῃ ἀπ' τὸ βιβλίο της, ἀπάντησε ἡ Μπέττυ μὲ καμάρι.

— Δὲν πολυκαταλαβαίνω καὶ τόσο αὐτὴ τὴν ἱστορία, εἶπε ὁ Τζάκ. Μὰ ρέσει καλύτερα ἐκείνη ἢ ἄλλη...

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

## Ο ΜΑΓΟΣ ΤΩΝ ΦΙΔΙΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΗΜΑ ὑπὸ LEON LAMBRY

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ξαφνικά ἐκεῖνος τὸ ἀρπάξε ἀπ' τὸ κεφάλι καὶ μὲ τὸ δάχτυλο τοῦ χαιδεψε τὴν κορυφὴ τοῦ κρανίου. Τὸ φίδι ἔμεινε ἀκούνητο σὰν ψόφιο. Ἡταν δόλοτελα ναρκωμένο.

— Μαίρη! ἔκανε ξέφουχα ἡ κυρία Οὐέλσων κι' ἔπεσε λιπόθυμη.

Ὁ μάγος τῶν φιδιῶν εἶχε βάλει τὸ ἀκίνδυνο πιά φίδι μέσα στὸ καλάθι του κι' ἔκλεινε μὲ ἀπάθεια τὸ σκέπασμα, ὅταν μπήκε μέσα ὁ κ. Οὐέλσων. Μὲ μιὰ ματιά που ἔρριξε κατάλαβε εὐθὺς τί εἶχε συμβεῖ.

— Τὴν δάγκωσε; ρώτησε μ' ἄγυνία δειχνοντας τὴ γυναῖκα του.

— Ὁχι, ἀπάντησε λακωνικά ὁ Ἰνδός.

— Δοξασμένο νάναι τ' ὄνομα τοῦ Ὑψίστου! ψιθύρισε ὁ κ. Οὐέλσων καὶ βγάζοντας τρεῖς λίρες ἀπὸ τὸ πορτοφόλι του τίς ἔβαλε στὸ χέρι του μάγου.

Ὁ φτωχὸς Ἰνδὸς δὲν εἶχε ποτὲ ξαναδεῖ τόσα χρήματα στὰ χέρια του καὶ τὰ κοίταζε μὲ θαυμασμὸ καὶ ἐκπληξή.

— Ὁ Σαχίμπ κάνει λάθος, ἐτραύλισε. Ἡ ἀμοιβὴ δὲν εἶναι τόσο μεγάλη.

— Πῶς σὲ λένε; ρώτησε ὁ κύριος Οὐέλσων, παραξενεμένος ἀπ' τὴν τιμότητά του.

— Κεσάμπ! ἀπάντησε ὁ Ἰνδός.

— Πάρε ἄλλη μιὰ λίρα, Κεσάμπ! εἶπε ὁ πατέρας τῆς Μαίρης.

Κι' ἀφίνοντας τὸν Ἰνδὸ κατὰ πληκτο, ἔσκυψε πάνω ἀπ' τὴν γυναῖκα του, τὴν ἔαπλωσε στὸ καναπέδακι κι' ἀρχισε νὰ τῆς βρέχῃ τὸ μέτωπο μὲ κολώνια ἐνῶ ἡ Μαίρη τῆς ἔτριβε τὰ χέρια.

Ἡ ἄρρωστη δὲν ἀργήσε ν' ἀνοίξῃ τὰ μάτια. Σὲ λίγο τὸ χρῶμα γύρισε στὰ μάγουλά της καὶ μπόρεσε ν' ἀνακαθήσῃ καὶ νὰ χαμογελάσῃ στοὺς δικούς της.

Ὁ Κεσάμπ εἶχε κρύψει τίς τέσσερις λίρες του μέ-

σα σὲ μικρὴ πέτσινη τσάντα που κρεμόταν ἀπὸ τὴ ζώνη του, καὶ ὑψωνοντας τὸ δεξί του χέρι εἶπε μ' ἐπίσημη φωνή.

— Μὰ τὸν Σίδα,

τὸν θεὸ τῶν φτωχῶν,

μὰ τὸν Βράχμα μὲ

τὰ πολλὰ κεφάλια, μὰ

τὸν Κρίσνα τὸν προ-

στάτη τῶν μικρῶν παι-

διῶν, ὀρκίζομαι ὅτι

δὲν θὰ ξεχάσω αὐτὴ

τὴ γενναίωδριά σας.

Κι' ἀφοῦ εἶπε τὰ

παραξένα αὐτὰ λόγια,

ἀπομακρύνθηκε ἀθό-

ρυδα, ὅπως εἶχε ἔρθει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Ὁ ἄνθρωπος μὲ

τὸ θαλασσὶ σαρίκι.

Θυμώσατε τὸν Ἰν-

δὸ μὲ τὸ θαλασσὶ σα-

ρίκι, που εἶχε περά-

σει διπλά στὴ Μαίρη

στὸν σταθμὸ τοῦ Πού-

μα; Ὁ ἄνθρωπος αὐ-

τὸς που ἔμοιαζε ἐξαι-

ρετικὰ μὲ τὸν μυστη-

ριώδη ταξιδιώτη που

εἶχε κάνει τὴν κυρία

Οὐέλσων νὰ τρομάξῃ

τόσο, κατέθηκε στὸ

Χουμπλί καὶ μόλις

βγήκε ἀπὸ τὸ σταθμὸ

ἔπιασε κουβέντα μὲ



«Ένας ψηλός, σκούρος Ἰνδός μὲ μιὰ φλογέρα» (Σελ. 43, στ. α').

«Ένας ψηλός, σκούρος Ἰνδός μὲ μιὰ φλογέρα» (Σελ. 43, στ. α').

«Ένας ψηλός, σκούρος Ἰνδός μὲ μιὰ φλογέρα» (Σελ. 43, στ. α').

«Ένας ψηλός, σκούρος Ἰνδός μὲ μιὰ φλογέρα» (Σελ. 43, στ. α').

«Ένας ψηλός, σκούρος Ἰνδός μὲ μιὰ φλογέρα» (Σελ. 43, στ. α').

«Ένας ψηλός, σκούρος Ἰνδός μὲ μιὰ φλογέρα» (Σελ. 43, στ. α').

«Ένας ψηλός, σκούρος Ἰνδός μὲ μιὰ φλογέρα» (Σελ. 43, στ. α').

«Ένας ψηλός, σκούρος Ἰνδός μὲ μιὰ φλογέρα» (Σελ. 43, στ. α').

«Ένας ψηλός, σκούρος Ἰνδός μὲ μιὰ φλογέρα» (Σελ. 43, στ. α').

«Ένας ψηλός, σκούρος Ἰνδός μὲ μιὰ φλογέρα» (Σελ. 43, στ. α').

«Ένας ψηλός, σκούρος Ἰνδός μὲ μιὰ φλογέρα» (Σελ. 43, στ. α').

«Ένας ψηλός, σκούρος Ἰνδός μὲ μιὰ φλογέρα» (Σελ. 43, στ. α').

«Ένας ψηλός, σκούρος Ἰνδός μὲ μιὰ φλογέρα» (Σελ. 43, στ. α').

πάρα πολὺ εὐχρηστημένος μαζί σου. — Έκανα ὅ, τι μποροῦσα, ἀφέντη, εἶπε τὸ παιδί.

— Ὅταν σὲ ἄφησα ἔτσι ξαφνικά στὸ Μπενάρς εἶχες τὴν ἐξυπνάδα νὰ μὴ φύγῃς ἀπ' τὸν ποταμὸ.

— Ἐτοῖς ἔπρεπε νὰ κάνω, ἀφέντικὸ.

— Ὁ ἔμπορος σου ἔδωσε τὸ ση-

μείωμα που εἶχα ἀφήσει γιὰ σένα.

Τὸ διάδασες κι' ἤρθες καὶ μὲ βρή-

κες στὴ Βομβάη καὶ κατόρθωσες νὰ

μπῇς στὴν ὑπηρεσία τῆς οἰκογενείας

Οὐέλσων. Σ' αὐτὸ ἔδειξες σ' ἀλή-

θεια ὅτι εἶσαι πολὺ ἐξυπνος.

— Βάζω ὅλα μου τὰ δυνατὰ γιὰ

νὰ κάνω αὐτὸ που θέλεις, ἀφέντικὸ.

— Μπράβο, Σάμυ, εἶσαι πιστὸς

ὁπρὲτης καὶ θὰ πάρῃς τὴν ἀνταμοι-

γή σου. Ποῦ θὰ ὀδηγήσῃς τὰ και-

νούργια σου ἀφεντικά;

— Σ' ἐκείνο τὸ πανδοχεῖο

που μοῦ εἶπατε.

— Εἶσαι βέβαιος ὅτι δὲν μ'

ἔχουν γνωρίσει;

— Ποιὸς θὰ σὲ γινώριζε, ἀφέν-

τη, μὲ τὰ κατὰμαυρα γένια σου,

μὲ τὸ γαλάζιο σου

σαρίκι καὶ μὲ τὰ ρού-

χα σου αὐτά, τὰ τό-

σο διαφορετικὰ ἀπ'

ἐκεῖνα που φορεῖς;

— Ἐχεις δίκιο,

Σάμυ, μὰ ὥστόσο

πρέπει νὰ εἵμαστε

προσεκτικοί. Ὁ ξενο-

δόχος εἶναι φίλος μου.

Πῆς του νὰ βάλῃ τὸ κοριτσά-

κι στὸ ἀνατολικὸ δωμάτιο, που

τὸ παράθυρό του εἶναι χαμη-

λό. Τὰ μεσάνυχτα θὰ εἶμαι ἐ-

κεῖ, μὲ τ' ἄλογα.

— Καλὰ ἀφεντικὸ.

— Ὅχι εἶσαι ἔτοιμος;

— Ὅχι εἶμαι ἔτοιμος.

— Ἀδειάσε τὸ ὑγρὸ που ἔ-

χει αὐτὸ τὸ μπουκαλάκι μέσα στὸ

νερὸ τοῦ παιδιοῦ.

— Πολὺ καλὰ.

— Εἶναι ἕνα ναρκωτικὸ που θὰ

τὴν ἀποκοιμίσῃ κι' ἔτσι δὲν θὰ ξυ-

πνήσῃ διόλου.

— Πρόσεξε, ἀφέντη,

βλέπω τὸν κύριο Οὐέλ-

σων νὰ ἔρχεται.

«Συνὰ διοργανώνονταν ὀλόκληρες ἐκστρατείες ἐναντίον τῶν φοβερῶν θηρίων.» (Σελ. 43, στ. γ').

— Άντιο, Σάμου, πρόσεξε να κολουήσης πιστά τις εντολές μου.

— Στο καλό, αφέντη, μέινε ήσυχος. Ένα λεπτό αργότερα, ο κύριος Ουίλσον πλησίαζε τον υπηρέτη του.

— Με ποιόν μιλούσες, Σάμου; τόν ρώτησε.

— Μ' ένα χρυσοχόο από τη Βομβάη, αποκρίθηκε ο Σάμου με το φυσικώτερο ύφος.

— Και τί έρχεται να κάνη εδώ;

— Θέλει να αγοράση μαργαριτάρια.

Ο κύριος Ουίλσον, ίκανοποιημένος από τις απαντήσεις του μικρού, δέν ρώτησε περισσότερα και ακολουθήσε τον υπηρέτη του στο ξενοδοχείο που τούς είχε συστήσει.

— Πολύ φτωχικά είναι εδώ μέσα είπε ή κυρία Ουίλσον μόλις έφθασαν.

— Ξενοδοχεία είναι πολύ λίγα στο Χουμπλί, τής εξήγησε ο άνδρας της, και όπως με βεβαίωσε ο Σάμου, αυτό είναι το καλύτερο.

(Ακολουθεί)

KIMON AAKIANIS

## ΑΘΗΝΑ-Ι-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

### ΓΚΙ ΚΑΙ ΤΑ ΛΟΙΠΑ

Άγαπητοί μου,

**Μ**ΙΑ μέρα, απ' αυτές τις πολυθρόνες, τις πολυφροντιδες και τις πολυέσδες παραμονές, ήρθε στο γραφείο μου — έρχεται δά συχνά — ή πολύ γνωστή σας κι' αγαπητή σας συνεργάτρια τής «Διαπλάσεως» δ. Γεωργία Ταρσούλη. Βιαζόταν — γι' αυτό δέν θέλησε ούτε να καθήση, παρά στο πόδι μου είπε κάτι για τη συνεργασία της — κι' ήταν φορτωμένη διάφορα πακέτα και πακετάκια, βιβλία και φυλλάδια περιοδικών, χωριστά τα γάντια της, το τσαντάκι της και δέν ξέρω τί άλλο. Και σ' αυτόν τον όγκο του φορτωματος, που με μεθόδους άγνωστες σ' έμας τούς άντρες, το κρατούσε ισορροπημένο στην αγκαλιά της — έγω άξαφνα θά είχα σπείρει κίβλα τα μισά — έδέσποζε ένας πελώριος κλώνος γεμάτος πράσινα φύλλα.

— Τ' είν' αυτό; τη ρώτησα.

— Δέν τ' γνωρίζετε; μου είπε με το χαρακτηριστικό της χαμόγελο. Για κοιτάξε το...

Και μου πλησίασε τον κλώνο, γέρνοντας λιγάκι το φόρτωμα. Τότε είδα, ανάμεσα στα φύλλα, από δύο-δύο, ή από τρεις-τρείς, μισοκρυμμένες, κάτι άσπρες μπαλλίτσες σαν άνθκια. Έτσι γνώρισα το φυτό που τόσες φορές τ' είχα ιδεί... ζωγραφισμένο. Και είπα με κάποια έκπληξη:

— Είναι γκι;

— Μάλιστα! έκαμε γελώντας τώρα ή Γεωργία. Είναι γκι!

— Και που τ'ό βρήκες;

— Τό αγοράσα, απλούστατα.

— Μα πουλουν γκι κι' εδώ;

— Αυτές τις ήμέρες, ναι. Οι Μενιδιάτες μυρίστηκαν πώς οι εύρωπαίζοντες έδω-πέρα δέν κάνουν Χριστούγεννα και Πρωτοχρονιά χωρίς γκι, και μαζεύουν φορτώματα που τ'ά φέρνουν στην πόλη και τ'ά μωσχοπουλουν.

— Ώρατα! Εύρωπαίζεις τώρα και σύ;

— Καθόλου, με ξέρετε πολύ καλά, είμαι... γνησία Έλληνίς, και δέν μ'άρεσουν παρά μόνο τα ρωμέικα και τ'ά πατροπαράδοτα. Άλλ' αυτό τ'ό γκι θά τ'ό χαρίσω σ' ένα φιλικό μου σπίτι που εύρωπαίζει.

— Γεωργία!

— Τι;

— Θά θέλα, σήμερα, να... εύρωπαίσω λιγάκι κι' έγω. Έτσι, κατ' εξαίρεση. Αυτό τ'ό φυτό με τις άσπρες μπαλλίτσες μ'άρεσει!... Ίδές τις, καλέ, σαν κέρινες είναι. Ποτέ δέν τις φκνταζόμουν έτσι, όταν τις έβλεπα ζωγραφισμένες στα Χριστουγεννιάτικα τεύχη των εύρωπαϊκών περιοδικών... Έχεις πολύ. Μου κόβεις λίγο;

— Άκούτε κεί! Πολύ εύχαρίστως!

Κι' ή καλή Γεωργία, αν και βιαστική, μου έκαμε τη χάρη να ξεφορτωθή τα πακέτα της, για να μου κόψη, από τ'ό μεγάλο κλώνο, ένα κλαδάκι. Άλλά τότε είδα κάτι παράξενο: Τ'ό γκι, κάτω-κάτω, τελείωνε σε πεύκο: είχε φύλλα σ'α βελόνες!

— Μπά! έκαμα' έχεις δυο ειδών φύλλα;

— Ά, δέν τ'ό ξέρετε; είπε γελώντας ή Γεωργία. Τ'ό γκι είναι παράσιτο τ'ό πεύκου. Δέν φυτρώνει στη γή, άλλα πάνω στα πευκόκλαδα. Όρίστε!

Και λέγοντας έτσι, ξεφύτευε, απέσπασε από τον πεύκο του — σ'α να λέμε από τη γή του — τ'ό κλαδάκι τ'ό γκι που είχε την καλωσύνη να μου χαρίση.

— Τι περίεργο! ψθύρισα. Γηράσκω άει διδασκόμενος...

Στο τραπέζάκι μου τώρα, σ' ένα βαζάκι, φιγουράριζε τ'ό πράσινο κλαδάκι με τις άσπρες μπαλλίτσες, που τ'ό έστησε με τ'ό χέρι της ή υποχρεωτική Γεωργία. Κι' ήμουν έλος χαρά σ'α να μου είχαν χαρίσει... τ'ό φεγγάρι.

— Μ' αυτό, είπα, θά κάμω φέτος Χριστούγεννα και Πρωτοχρονιά... Δέν μου λές όμως, Γεωργία; Στά

Χριστουγεννιάτικα των ξένων περιοδικών, βλέπω πάντα κι' έν' άλλο φυτό με κόκκινες μπαλλίτσες. Είναι γκι κι' αυτό... Άλλου είδους;

Με κόπο ή Γεωργία κράτησε τ'ά γέλια της για την αμάθειά μου.

— Όχι, φώναξε. Έκείνο με τις κόκκινες μπαλλίτσες είναι δλωσδιόλου άλλο φυτό. Νομίζω πώς λέγεται πύζος. Κι' είναι άγκάθι...

— Ά, ναι, έκαμα. Τώρα θυμάμαι τ'ά φύλλα του. Είναι άλλοιωτικά απ' αυτά τ'ά ίσια τ'ό γκι. Έχουν μυτίτσες. Μά... κι' ο πύζος είναι παράσιτο τ'ό πεύκου;

Τώρα ή Γεωργία έβαλε τ'ά γέλια άκράτητα.

— Όχι δά! φώναξε. Ο πύζος δέν είναι παράσιτο. Φυτρώνει στη γή. Άλλά... με συγχωρείτε. Πρέπει να πηγαίνω στη μάννα μου.

— Ναι, ναι! Πήγαινε τώρα στη μάννα σου. (Αυτή είναι μι'α φράση δική μας, που έχει μέινει... Ιστορική). Κι' εύχαριστώ πολύ για τ'ό γκι και για σ'α μ' έμαθες. Και τ'ό χρόνου!

Η Γεωργία, κρατώντας πάντα τ'ον κλώνο, ξεναφορτώθηκε τ'ά πακέτα της. τ'ους εξασφάλισε την ισορροπία κι' έφυγε π'ό βιαστική απ' έ,τι ήρθε. Κι' έγω έμεινα κοιτάζοντας τ'ό κλαδάκι μου με τ'ά πράσινα φύλλα και τις άσπρες σαν κέρινες μπαλλίτσες. Μ' αυτό θά κάνα φέτος Χριστούγεννα και Πρωτοχρονιά. Καθόλου βέβαια «πατροπαράδοτο», άλλα τί τ'ά θέλεις! Ώρατο. Κι' άμα ένα πράγμα είναι Ώρατο, τί πειράζει κι' αν είναι ξενικό;

Νά, και τ'ό Χριστουγεννιάτικο Δέντρο που τόσο καλά μεταφυτεύθηκε κι' έπιασε στην Ελλάδα, ώστε δέν υπάρχει πιά φόβος να... ξεραθή ποτέ. Γιατ' είναι Ώρατο, Ώρατο! Έτσι και τ'ό γκι τ'ό βουνού με τ'ά παράξενα άνθκια του. Γιατί να μ'ή φιγουράρη κι' αυτό μεσ' σ' άλλα μας Χριστουγεννιάτικα και Πρωτοχρονιάτικα; Σ' έλη την Εύρώπη τ'ό συνηθίζουν Άλλά κι' ή Ελλάδα μήπως δέν είν' Εύρώπη, ή μήπως δέν γίνεται σιγά-σιγά; Η «εύρωπαϊκή οικογένεια» λένε. Σ' αυτήν θέλουμε ν' ανήκουμε και μείς. Γιατί τ'ό πνεύμα τ'ό «διεθνισμού» είναι πολύ τής εποχής μας. Χωρίς να φίνουμε λοιπόν και τ'ά ντόπια, τ'ά ρωμέικα, τ'ά πατροπαράδοτα, σ'α είναι Ώρατα, πρέπει να παραδεχόμαστε και τ'ά επί της Ώρατα ή ωραιότερα εύρωπαϊκά. Νομίζω όμως πώς ή Γεωργία Ταρσούλη αυτό δέν τ'ό παραδέχεται. Κι' άς περπατή φορτωμένη γκι...

Σ'α άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

## ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

### ΓΙΑ ΓΙΑ

Γιαγιάκα, μουπες: «Αύριο Σού λέω τ'ό παραμύθι.» Γιαγιάκα, κι' όμως έφυγες Πρωτού να μου τ'ό πης. Σάν τ'ό παιδί που σ'της γιαγιάς Τ'ό γόνα άπεκοιμήθη κοιμήθηκες ειρηνικά Κι' έπαψες να πονής.

Γιαγιάκα, γιατί έφυγες; Γιατί: π'όδς κάθε βράδυ θ'α με φυλάει σ'ό μέτωπο; Π'όδς θ'α μου λέει τραγουδία Με τ'ους όλόγλυκους σκοπούς; Κι' ό! τ'ό γλυκό σου χάδι. Χέρια, φτερά άγγελουδιών Και διάφανα λουλουδία.

Κι' όταν μι'α θλίψη μυστικά Φώλιασε στην καρδιά μου Μονάχα σ'ό έγνώριζες, Γιαγιά, τ'ό μυστικό Να παύς με γλυκόλογα Τ'ά πικροδάκρυά μου Και στην ψυχή μου βάλσαμο Να χύνες μαγικό.

Μπροστά στην πολυθρόνα σου Τ'ον άδεια γονατίζω Που μοιάζει με παντέρμη Χελιδονιού φωλιά, Κι' άδίκως τ'ό βελούδο της Με δάκρυα ραντίζω Δέν ξαναβρίσκω τη θερμή Γλυκειά σου άγκαλιά.

Ό! νάταν νάρθη μι'α βροδιά, γαλήνια και άσημεία, που ή λευκή σου ή ψυχή π'ό άλαφρή απ' τ' άγρι, Να κατεβή σαν δρομα Σ'ε κύματ' άκιδένια, Να νοιώσω π'α σ'ό μέτωπο Τ'ό άπαλό σου χέρι.

Νεράδα τ'ό Γαλαού

✽✽

### ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΟΥ ΤΟΤΟΥ

Παραμονή πρωτοχρονιάς. Τ'ό χιόνι πέφτει άργά-άργά και πυκνά. Φυσά ένας παγερός βοριάς, που κάνει να στριφογυρίζουν τεράστια όί άσπρες νιφάδες. Στ'ό στρομμένο κατάλευκο δρόμο περνάνε βιαστικά όι διαβάτες τυλιγμένοι σ'α χονδρά τους πανοφόρια, με τ'ά χέρια σ'ίς σόπες και με κοκκινισμένες από τ'ό κρύο μύτες. Όλόφωτα, άνοιγμένα τ'ά μαγαζιά έχουν βγάλει σ'ίς προθήκες τ'ά πιό Ώρατα παιγνίδια, εκείνα που μπορούν να κάμουν να σικιστ'ό από χαρά ή καρδιά τ'ό κάθε παιδιού. Μεγάλα φωτεινά τετράγωνα σχηματίζονται σ'όν παγωμένο δρόμο και τ'ά ηλεκτρικά μέσα στην άντανάκλαση τ'ό χιονιού χύνουν μι'α παράξενη, έντυφλωτική λάμψη.

«Άγιος Βασίλης έρχεται από την Καισαρεία...»

Μι'α παρέα από χαρούμενα παιδάκια περνάει τραγουδώντας απ' τ'ό δρόμο και κτυπώντας τ'ά τρίγωνα.

Με κολλημένη τη μύτη του σ'ό τζάμι ο μικρός Τότης, ένα παιδάκι πέντε χρόνων κοιτάζει αδιάκοπα τ'ό δρόμο.

Τί να σκεφτόταν με τ'ό μικρό του

μυαλάκι;

— Καλέ για κοιτά εκείνο τ'ό νόστιμο καρναγκιοζάκο, άχ, κοιτά πώς κάνει τ'όμπες!

— Άμ' εκείνο τ'ό Ώρατο πιστολάκι άκου πώς τ'ό βαράει αυτό τ'ό παιδί που περνά! Μπάμ... μπουμ... μπάμ...

Κι' έβλεπε, έβλεπε με άπληστα μάτια ο Τότης, ένω κάτι μουρμούριζε σχεδόν από μέσα του, κολλητά σ'ό τζάμι.

— Άχ, να μουφρονε και μένα κανένας ένας ταμπουράκι!

Ναι, ένα ταμπουρόλο ήταν ο πόθος του.

Έξαφνα έστριψε τ'ό κεφαλάκι του π'ός τ'ό μέρος τ'ό τζαμιού. Εκεί κοντά σ'τη φωτιά, επάνω σ' ένα ντιβάνι καθόταν μι'α νέα γυναίκα, ή μαμιά του.

— Μαμιά! Άκουσέ με, μαμιάκα!

— Τι είναι, Τότη μου;

— Δέ μου λές, μαμιάκα, θ'α μου φέρη κι' έμένα τιποτα ο Άγιος Βασίλης άπόψε; Κανένα ταμπουράκι ή καρναγκιοζάκο; Έ, μαμιάκα;

— Ναι, χρυσό μου! Ναι! είπε ή μαμιά με μι'α συγκίνηση που άδικα προσπαθούσε να κρατήσει.

Η Ώρα είχε προχωρήσει. Ο Τότης κοιμάται τ'ώρα βαθεία σ'ό μικρό του κρεβατάκι, ένω ο άέρας έξω κάνει να τρίζουν τ'ά παραθυρόφυλλα...

Μ' άκουμπισμένο τ'ό κεφάλι σ'α δύο της χέρια, έαλωμένη σ'ό ντιβάνι ή μαμιά τ'ό Τότη σκέπτεται και κλαίει.

— Αύριο Πρωτοχρονιά... Με τί καρδιά να τη γιορτάσω;... Που είναι όι πρωτοχρονιές που περνούσαμε όλοι μαζί π'όν φύγει ο Γιώργης μου;... Θεέ μου! Γιατί να μ'ή μου γράφη; Τι έπαθε; Γιατί νάχω να λ'όβω γράμμα του κοντά τ'ους μήνες;... Ν' άρωστήση;... Να πέθανε;... Θεέ μου! Θεέ μου!

Δάκρυα πλημύρισαν τ'ά μάτια της κι'όι λυγμοί τη συνταράξαν κάθε τόσο.

Τ'ό μεγάλο ρολόι τ'ό σπιτιού χτυπάνετες έντεκα έβρισκε τη μαμιά τ'ό Τότη άκοιμημένη απ' τ'ό κλάμα να κοιμάται.

Τ'ά τελευταία κοίτσουρα τ'ό τζακιού είχαν σβύσει και τώρα δέν έμειναν παρά μερικές σπ'ίθες που μοιάζαν σ'α ρομπίνια μέσα σ'τη στάχτη.

Τί... τ'άκ... τίκ... τ'άκ... Ο χρόνος πεθαίνει, ο χρόνος ψυχορραγεί Έξαφνα δυνατό χτυπήματα άκούστηκαν σ'τη θύρα. Η μαμιά τινάχτηκε, έτριψε τ'ά μάτια με τ'ά δύο της χέρια και πετάχτηκε σ'τη θύρα...

— Τότη, ξύπνα! Τότη! Ξύπνα, Τότη μου!

— Τι είναι, μαμιάκα. Έ! Μη ο Άγιος Βασίλης μουφρονε τ'ό δώρο μου;

— Ναι, χρυσό μου! Ναι! είπε κλαίγοντας από χαρά ή μαμιά.

Ο Τότης πετάχτηκε απ' τ'ό κρεβατάκι του ξυπόλυτος μ'όλο τ'ό κορό.

Τί να τ'όχε φέρει ο Άγιος Βασίλης; Δέν πρόφτασε να σκεφτ'ό. Ένας κύριος ψηλός, τ'όν δέχτηκε φιλώντας τον σ'την άγκαλιά του και τ'όν σήκωσε ψηλά!

— Νά, Τότη μου! Νά! Βλέπεις που ο Άγιος Βασίλης δέν σε έέχασε; Σού-

φερε τ'ό δώρο σου, τ'ό μπαμπάκα σου! Ντάν!... Ντάν!... Ντάν!... Δώδεκα.

— Χρόνια πολλά... με γεια τ'όν καινούργιο Χρόνο!

Τ'ό χιόνι τώρα έπεφτε έξω πυκνότερο...

Δευκάτας

✽✽

### ΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ

Όλα τ'ά παιδιά και τ'ά πιό μικρά ξέρουν πώς τ'ά μεσάνυχτα τής Παραμονής κατεβαίνει ο Άγιος Βασίλης για να τ'ά φιλήση έλαφρά τ'ήν Ώρα που κοιμούνται και να τ'ους αφήση από κανένα παιγνιδάκι.

Τ'ά μικρά δέν ξέρουν αν θ'α μ'ή απ' τ'ό παράθυρο ή αν θ'α κατεβή απ' τ'ήν καπνοδόχο. Μά ως και τ'ά πιό φτωχά έχουν έλπίδες, ως κι' ο φτωχούλης Νάννι.

Ο συμμαθητής του Ντάριος τ'ό είχε πεί πόσα Ώρατα πράγματα θ'άβρισκε σ'α πόδια τ'ό κρεβατιού του τ'ό πρωί τής Πρωτοχρονιάς.

Ο Νάννι τ'όν κοιτάζε με σεβασμό. Σκεπτόταν τ'ό μολυβένιο στρατιωτάκι που είχε βρεί τ'όν περασμένο χρόνο κάτω απ' τ'ό μαξιλάρι του, ένα στρατιωτάκι που είχε χάσει, καθώς φαίνεται, σ'ε κάποια μάχη τ'ό τουφεκάκι και τ'ό κεφάλι του μαζί. Έφέτος π'όδς ξέρει τί θ'α λάβαινε; Άν έλεγε τ'ό Άγιος Βασίλης, τι έπιθυμούσε θ'α τ'όν θυμόταν άραγε;...

— Καλέ Άγιο-Βασίλη, έγω έπιθυμώ κάτι που νάχη ρόδες. Κανένα αυτοκίνητο, κανένα καρροτσάκι κι' άς είναι και μικρό! δέν πειράζει... ή κανένα κουτί με χρώματα.

Τ'ήν προπαραμονή γυρίζοντας απ' τ'ό σχολειό ο Νάννι, σταμάτησε μπ'ός σ'ε μι'α βιτρίνα, που ήταν σταματημένος κι' ο Ντάριος με τ'ή μητέρα του.

Ο Ντάριος τ'άθελε όλα. Ο Νάννι λέει:

— Έμένα μ' άρέσει πολύ αυτό τ'ό αυτοκίνητο ή αυτό τ'ό κουτί με τ'ά χρώματα... μά ή μαμιά μου, λέει πώς κατοικούμε πολύ ψηλά, κι' έτσι όταν ο Άγιος Βασίλης φτάνει σ'α επάνω πατώματα δέν έχει παρά τιποτένια πράγματα.

— Μπά, ούτε για ιδέα, Νάννι μου, λέει ο Ντάριος, μ'ή πιστεύεις πώς ο Άγιος Βασίλης άναβαίνει τις σκάλες! έρχεται σ'ε μ'ας απ' τ'ήν καπνοδόχο δέν είναι αλήθεια, μαμιά;

Η κυρία κοιτάζοντας στοργικά τ'ό Νάννι λέει:

— Ναι, μικρό μου! Άλλά ο Άγιος Βασίλης αγαπά πολύ τ'ά παιδιά που κάθονται σ'ό τελευταίο πάτωμα, κάτω απ' τ'ά κεραμίδια. Έως π'ό πολύ κι' από μερικά που κάθονται σ'ό πρώτο και κάνουν όλα τους τ'ά καριέτσια σαν τ'ό Ντάριο. Θα δ'ής όπ'ι αυτό τ'ό χρόνο θ'άρχιση από σ'ένα θ'α σ'α φέρη, μικρό μου, τ'ά παιγνιδάκια σου.

Τ'ό παιδάκι δέν μιλούσε, άλλα κοιτάζε με λίγη άνησυχία τ'ήν κυρία και μι'α μικρή άμφιβολία άρχισε να τ'όν τυρανν'ό! Πώς ή κυρία ήξερε τόσα πράγματα;... Υστερα έφυγε χωρίς να π'ή λέξη και λιγάκι ντροπιασμένος. Πέρασε γρήγορα τ'ή μεγάλη πόρτα τ'ό σπιτιού, άνέβηκε δυό-δυό τ'ά σκαλιά απ' τις σκάλες κι' έφθασε σ'την όγρη σοφίτα που κατοικούσε. Έσπρωξε σιγά σιγά τ'ήν πόρτα κι' είδε τ'ή μητέρα του

μέ το κεφάλι άκουμπισμένο στο τραπέζι. Κοιμόταν; Έκλαιγε;...

Ο Νάννι ήταν μικρός άκοιμη για να καταλάβει... Έτρεξε και την άγκάλιασε. Έκείνη φίλησε το ξανθό του κεφάλι, σφουγγίζοντας κρυφά ένα δάκρυ, και ρωτώντας τον αν ήταν φρόνιμος στο σχολείο.

Πολύ, μαμά μου, πήρα και άριστα και γι' αυτό έλπίζω ο Άγιο-Βασίλης να μου φέρει και παιχνίδια! Έ, μαμά;

—Ελπίζουμε, Νάννι μου! Πήγαινε τώρα να παίξεις. Κι' η μητέρα λυπημένη κοιτάζε γύρω, στη φτωχή σοφίτα που δεν άπορευαν παρά τα πόδια άναγκαία έπιπλα. Τι να πουλήσει για να του άγοράσει κανένα παιχνιδάκι;...

Η αύγή της Πρωτοχρονιάς, χάριδεψε έλαφρά και σιγανά τη σοφίτα του Νάννι. Ο Νάννι ξύπνησε πρώτα απ' τη μητέρα και θυμήθηκε πώς ήταν Πρωτοχρονιά. Σηκώθηκε και ψάχνοντας με τα άνήσχη ματάκια του στο μισοσκόταδο, άντίκρυσε επάνω στην καρέκλα ένα χονδρό δέμα. Η καρδιά του χτυπούσε δυνατά. Πήδησε κάτω σιγά-σιγά, μ'ήν ξυπνήσει τη μητέρα, άψηφώντας το χυμό και πήρε το δέμα με τα άνυπόμονα χεράκια του επάνω στο κρεβάτι και ξετυλίγει το χαρτί. Και τί βλέπει; Ένα κομμάτι κόκκινο αὐτοκίνητο με τόν οδηγό έτοιμο να ξεκινήσει! Ποτέ στη ζωή του ο Νάννι δεν είχε πιάσει στα χέρια του ένα τόσο θαυμάσιο παιχνίδι! Κι' ήταν δικό του! καθαυτό δικό του! Μα ήταν κι' ένα άλλο χαρτί μέσα στο δέμα! το ξετυλίγει και βρίσκει ένα ώρατο κουτί με χρώματα!... Κι' ένα άλλο γεμάτο μπονμπόνια σοκολατένια, απ' εκείνα που γέμιζαν το στοματάκι του.

Τι όμορφο που ήταν αυτό το πρωί για τόν Νάννι, πόση χαρά άισθανόταν το φτωχό αυτό παιδάκι και με πόση συγκίνηση έσφιγγε στο μικρό του στήθος τα ώρατα πράγματα τα πεσμένα απ' τόν Παράδεισο! Δεν κρατήθηκε πιά! Ξυπνάει τη μαμά του λέγοντας, — Μαμάκα μου, μαμουλά μου! Ο Άγιο-Βασίλης αυτό το χρόνο άρχισε από τα κεραμίδια νάφινη τα δώρα του... Καθισμένη στο κρεβάτι η μητέρα γελούσε στο μικρό της και σκεπτόταν με εύγνωμοσύνη τόν άγγελο της έλεημοσύνης, που είχε άπλώσει τις φτερούγες του και στο δικό της πλάσμα.

(Απ' το Ίταλικό)

Κόκκινο Καναρίνι

## ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ

Έκλαψα πολύ το στεγνό εκείνο βράδυ του χειμώνα, που θα έμενα στ' άγαπημένο χωριό, όπου είχα περάσει όλα τα μικρά μου χρόνια κι' αυτό το εύτυχισμένο καλοκαίρι. Όταν ήρθα ήταν άκοιμη άνοιξη κι' οι άναμνήσεις τών παιδιατικών μου χρόνων, σάν μικρές παιδούλες με ρόδινα μάγουλα και φωτεινά μάτια τρέζανε να μ' άπαντήσουνε χαμογελαστές κάτω από τις άνθισμένες πασχαλιές.

Τώρα που φεύγω είναι βράδυ και χειμωνιά, με βαρεία καρδιά διαβαίνω για στεγνή φορά τόν ερημιωμένο δρόμο που κάθε του γύρισμα μου φέρνει στο νου κάποια περασμένη, χαρούμενη θύμηση.

Τα δάκρυα χοντρά και πυκνά κυλάνε από τα μάτια μου στα μάγουλά μου, στη σκέψη πώς βλέπω αυτό το βράδυ για ύστερη φορά, τις μικρές σιλουέτες τών λευκών σπιτιών που άπόψε μόλις ξεχωρίζουνε θαμπές μέσα στη πένθιμη παγωμένη βροχή και την όμιχλη. Οι άκακίες πάνω απ' το κεφάλι μου παραδέχονται σάν καταρρέουσες, τα γυμνά τώρα πιά κλαδιά τους τα σκελετωμένα, χάνονται στη μυρτίλα τ' ουρανού, ό ξερός κρότος τους μου μιλεί κι' αυτός για το θλιβερότατο Χωρισμό.

Άργιλία

## ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Πηγαίναμε περίπατο απ' τόν ώροτο άμαξωτό δρόμο που έγινε τώρα για να συνδέη την Πορταριά με τη Μακρυνίτσα, δυό απ' τα καλύτερα διαμάντια του Πηλίου.

Έγινε τώρα ό δρόμος μεγάλος, ίσιος, ώραιος. Πηγαίνε από πάνω απ' τόν παλιό το δρόμο με τα καλντερίμια με τα στενά, άνάμεσα σε βύτους άγκάθια, τόν παλιό δρόμο που είχαν φτιάσει άτεχνα άλλοτε για νάχουν κάποια συγκοινωνία τα χωριά άναμεταξύ τους.

Και θυμήθηκε κά βλέποντάς, την κάθε του καμπή, την κάθε βροτούλα που συναντούσαμε στόν περίπατο μας άλλοτε. Γύριζε άνάμεσα στην πρασινάδα περνούσε από μέσα απ' τ' άμπέλια άπό μέρη γεμάτα έλιές, που και που ίσιος, άλλου γεμάτος πέτρες, πιά πέρα φοβερά κατηφορικός! κατέβαινε απ' τη μιά πλαγιά ως κάτω στο ρέμα, το Μέγα ρέμα της Μακρυνίτσας, συνδεόταν με το άλλο στενό καλντερίμι στην άπέναντι πλαγιά, με μιά παλιά σαι-

σμένη ξύλινη γεφυρούλα, κι' ανέβαινε πάντα άνηφορικός γεμάτος πέτρες και σκόνη. Κι' ήταν μακρύς όλο στροφές κι' ανεβάσματα, κατηφορίες και γυρίσματα, μιά πάντα όμορφος, πάντα ρωμαντικός, άνάμεσα από πελώριες άγριοκαστανιές, άνάμεσα από καταπράσι-νους δλανθισμένους κάμπους, από έλιές που φαίνοντον άσημιωμένες όταν ό ήλιος έριχνε πάνω τους τις γλυκιές του ματιές.

Και βλέπαμε εκεί που περπατούσαμε να ξεπετιέται κανένα κυκλάμινο, ένα γλυκό, ρόδι μώβ λουλουδάκι, και βλέπαμε σά σκύβαμε, μέσα στο βάτο, χιλιάδες απ' αυτά να τόν στολίζουν και να φαντάζονταν άνάμεσα στο πράσινο που τούς έδινε για πλαίσιο.

Ήταν μικρός, στενός ό παλιός ό δρόμος, άνηφορικός, άκατάστατος, μακρύς, μιά ρωμαντικός. Και πάντα από κει πηγαίναμε άλλοτε.

Παγασαία

## ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΣΚΥΛΟΣ

Ένας σκύλος, —δέν ξέρω πώς, —είχε για φίλο ένα λύκο. Μιά μέρα, περπατούσαν μαζί, και μιλούσαν με άρκετη ειλικρίνεια, γιατί κι' αυτοί οι λύκοι είναι μερικτές στιγμές άκακοι. Μα κάθε στιγμή, ή συνομιλία σταματούσε. Γιατί και στόν παραμικρό θόρυβο, όταν έπεφτ' ένα φύλλο, όταν έβλεπε τη σκιά κάποιου πουλιού που πετούσε από πάνω του, ό λύκος τέντωνε ταυτί του, κατατρομαγμένος και έτοιμαζόταν να τόν βάλλει στα πόδια. Στο τέλος ό σκύλος έχασε πιά την ύπομονή του, και ρώτησε:

—Μα τί έχεις; δέ σε βλέπω ούτε μιά στιγμή ήσυχο! άς περπατήσουμε ήσυχοι χωρίς σκοτούρες.

—Δέ μπορώ, άπάντησε το άγριο θηρίο, φοβάμαι.

—Μα τί φοβάσαι;

—Τα φοβάμαι όλα, γιατί όλος ό κόσμος είναι έχθρός μου.

—Πώς! όλος ό κόσμος έχθρός σου!

—Α!... καταλαβαίνω δέν κάνεις τίποτ' άλλο παρά μονάχα το κακό.

(Από το Γαλλικό) Μαργαρίτα

## ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

—Στό σπίτι μας είμαστε δέκα άγόρια και καθένας από μās έχει και μιά άδεροφή.

—Είκοσι παιδιά είσατε λοιπόν;

—Όχι δά! Ένδεκα μονάχα.

Δανάη

## ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Άθήναι, 42 όδός Εβριπίδου, τήν 31 Δεκεμβρίου 1932

1933

Άγαπητά μου παιδιά, αύριο ανατέλλει ό καινούριος χρόνος. Τό θώρο μου είναι τό σημερινό μου φυλλάδιο με τα ώρατα του πρωτοχρονιάτικα. Και σάς τό στέλνω με τις εγκάρδιες εύχές μου για την δόλοχρηνη χαρά σας, υγεία και πρόοδο. Εύτυχισμένο τό 1933 σάς εύχονται και ό κ. Φαίδων, ό Άνανίας, οι δώδεκα άδελφές του, ή κυρά-Μάρθα κι' όλη μου οι συνεργάτες. Επίσης κι' ή συνεργάτα μου, ή Πισσα. Και τού χρόνου!

## ΤΟ ΞΕΣΠΑΘΩΜΑ

Άς ιδούμε τώρα και τό Ξεσπάθωμα τού 1933. Πήγε πολύ καλά κι' έλπίζω, τώρα με την Πρωτοχρονιά, να πάη καλύτερα. Ίδου πόσο και ποιοι ξεσπάθωσαν ως σήμερα: Σύλλογος «Έλπίς», Μαγ. Μαν-ρομάνη, Ίολέ, Κόκκινο Καναρίνι, Δάνα, Όλιβιέρος Κρόμβελ, Άγγελος της Λευτεριάς, Λουίζος Δάνος, Σουλ. Διαπλασιόκοσμος, Δελούδω, Βασ. Νικολάου, Θέμος Μιράνας, Όρέστης Γιάνας, Σουλ. Άνεμοι, Μαρία Ν. Κανέ-λια, Γοργόνα, Δ. Κολτοιδόπουλος, Έμ-Στεφανίδης, Έλντα, Άλκηστις, Γ. Ά-ξιώτης, Σύλλογος «Βάτραχοι» Τζίνα, Σουλ. «Έσπεράντο», Μαργήτης, Μακε-δονικόν Έντελβάρ, Σπ. Πανόπουλος, Ίωάν. Α. Καραμήτσας, Φιρή Παπαφα-φείρη, Μαρία Σπ. Τσαγκαράκη, Καίτη Ι. Κεράλα, Άριελ, Γαλανή Πειραιω-τοπούλα, Έυγενία Έμ. Θραβάδου, Σύ-λλογος «Άστρα», Άλ. Η. Βελισσαράτος, Βιολέττα, Ρωμανική Βοσκοπούλα, Στέλλα Σταυρινού, Ίώ, Έλπίς, Θέλ-μα, Έλένη Α. Φουράνη, Είρηνη Δα-λιώτου, Άταλάντη, Ρωξάνη Φωτιάδου, Κλαίλια. Ρούλα Κ. Θεολογοπούλου.

—Τους εύχαριστώ όλους με την καρδιά μου.

Καλυψώ Α. Ουμανάκη, τό γράμμα σου με συγκίνησε πολύ. Ναί, παιδί μου, σέ μένα θά βρίσκεις παρηγοριά στα δυστυχήματα που σε χτύπησαν. Θά είμαι για σένα δεύτερη μητέρα. Κι' ό Θεός, μαζί με τόν καλό σου θεό, θά σε προστατεύη.

Η Μεγάλη Έλλάς γράφει στόν κ. Φαίδωνα ότι δέν της άρέσει ή σταφίδα, έπομένως δέν της άρεσε ούτε ή Έπιστολή του για τό σταφιδόφωμο, που τό βρίσκει άνηγεινός. Άλλά ό κ. Φαίδων δέν στηρί-χθηκε μόνο στο γούστο του—γιατί ή σταφίδα τού άρέσει πολύ—άλλά και σ' εσα-λένε οι γιατροί κι' οι υγιεινολόγοι για τις θρεπτικές της ιδιότητες. —Η «Ανέξια», που ή Μεγάλη Έλλάς δέν κατόρθωσε να την ιβή στας Πάτρας, γιατί τα εισιτήρια είχαν εξαντληθεί, άρχίζει στη «Νέα Έστία» από τό τεύχος τού Ίανουαρίου.

Κι' επειδή ήλθε λόγος για τη «Νέα Έ-στία», θά σάς συστήσω τό μεγάλο, τό εκ-τακτο Χριστουγεννιάτικο Τεύχος της. Είναι θαύμα! Έχει 112 σελίδες σε λαμπρό χαρ-τί, πλήθος άρθρα—ποιήματα, διηγήματα, ιστορικά περίεργα κτλ—30 καλλιτεχνικές εικόνες, έργα τών κορυφαίων έλλήνων ζω-γράφων και γλυπτών, 8 δλοσέλιδες, πο-λύχρωμες, έκτός κεμένων, και ώραίστατο εξώφυλλο τρίχρωμο με μιά ύπεροχη πα-λιά Γέννηση από την Έθνική μας Πνα-κοθήκη. Ποτέ έλληνικό περιοδικό δέν εξέ-δωσε ώραίστατο, πολυτελέστερο, καλλι-

τεχνικώτερο πανηγυρικό Τεύχος. Θά τό βρήτε στα κεντρικά Βιβλιοπωλεία και στα Πρακτορεία, δρ. 25.

Εύχαριστώ πολύ, «Έλντα, και χαιρετώ τη νέα μας φίλη που θά μου γράφει βέ-βαια κι' ή ίδια. Ο κ. Παπαδόπουλος συγκι-νήθηκε πολύ μ' αυτά που γράφεις για τη γιορτή του και σ' εύχαριστεί εγκάρδιως. Άν κρίνω από τα γράμματα σου, συμφω-νώ τελείως με αυτά που είπες για την εκ-θεσή σου ό κ. καθηγητής.

Τό Πειραιώτικόν μου γράφει: «Παρα-τηρώ στη Λαϊκή Βιβλιοθήκη ότι μαλώνουνε τα φτωχά παιδιά ποιά να σε πρωτοπάρη. Έχω να σου γράφω ένα παιδί και τώρα περιμένω να μου δώση τα λεπτά. Τα φε-τεινά μυθιστορηματά σου είναι όπως πάν-τα εξαιρετά. Ά, τί ώρατες οι Άθηνάϊκες Έπιστολές τού κ. Φαίδωνα! μάρεσουν πάρα πολύ! Η μαμά μου έχει τρέλλα για σένα. Άσε δά τό μικρό μου άδελφό, που διαβάξαι τώρα τό Διχουδάκη...» Και τό χαριτωμένο γραμματάκι εξακο-λουεί...

Ναί, Θέλμα, τώρα είσαι τέλεια Δια-πλασιούλα, αφού μάλιστα έτοιμάζεις και για ξεσπάθωμα. Χαίρω που έγινες καλά κι' έλπίζω να φαίνεσαι συχνότατα. Φίλησέ μου τις άδελφούλες σου, που τούς άρέσει τόσο ό «Διχουδάκης». Για τό άλλο, ύπομονη. Άλήθεια, ό καιρός περνά γρή-γορα...

Πολύ ενδιαφέροντα μου γράφει κι' ή Άργιόπαιια. Στο σχολείο της, όλοι οι καθηγητάι με συσταίνουν στα κορίτσα και τούς λένε: «Η Διάπλασις είναι τό καλύτερο έλληνικό περιοδικό. Να γραφθή-τε συνδρομητές!». Κι' όσες είναι γραμ-μένες, «καμαρώνουν σάν κοκόρια». Επί-σης μου παρήγγειλε 40 τετράδια Μ. Μυ-σικών. Και έξέρτε γιατί τόσο πολλά; Οι φίλες της στο σχολείο, άμα είδαν ένα τετράδιό της, που τούς άρεσε πολύ, την επιφόρτισαν να τούς άγοράσει, πέντε ή μιά, πέντε ή άλλη, κι' έτσι μαζεύτηκαν τόσα. Της τά έστειλα.

Δάμων και Φιντία, έλαβα τις άνανεώ-σεις σας και σάς εύχαριστώ πολύ. Χαίρω που σάς άρέσουν τόσο τα έφετεινά μου μυθιστο-ρήματα και μάλιστα τό δεύτερο που πα-ρουσιάζει «τους μυστηριώδεις τόπους τών Ίνδιων». Ναί, ό κ. Π. θυμάται πολύ κα-λά τό θεοί σας και τού στέλνει τα χαιρε-τίσματά του. Τέσσερις δεσμίδες λοσόχαρτο έστειλα.

Ο Κόκκος της Εύτυχίας μου γράφει: «Είμαι πάντα ή ίδια... Τερπνή, εύχάρι-στη, διδακτική. Γι' αυτό τα παιδιά σου σ' αγαπούν και δέν σ' άποχωρίζονται. Φα-τάξομαι πόσα γράμματα θά λαβαίνω, τί παραγγελίες και τί φασαρία θάχης...» Ναί, πολλή. Άλλά προσπάθω, δώ μπο-ρώ, να τούς ικανοποιώ όλους. Μόνο τό-πο για πολλή Άλληλογραφία δέν έχω... Άν είχα κι' αυτό!...

Ναί, Δεσποινίς Τραλάα, κάποιοι φούρνος γκρέμισε σήμερα, που μου γρά-φεις ύστερ' από ένα χρόνο. Άλλά τώρα τό θερμό και τόσο εθάνγνωστο γραμμα-τάκι σου με ικανοποιεί τόσο πολύ, ώστε δέν παραπονιέμαι καθόλου. Άλλωστε πρέ-πει να όμολογήσω ότι δικαιολογείται πο-λύ καλά. Μόνο να μ'ήν άργήσης να μου ξαναγράψης.

Χωρίς Φτερά, και τό δικό σου γράμμα πολύ με συγκίνησε. Είμ' εύτυχής που κα-τόρθωσα, όπως λές, να φαιρώ ένα μεγά-λο μέρος απ' τόν πόνο που έθλιβε την καρδιά σου, να σε κάμω νάνυθεις και να αισθάνεσαι τώρα και χαρά. Ναί, θάρρος, μι-κρή μου, και ύπομονη. Δέν ξέρω ποιάς δίνει

στούς ανθρώπους τα κακά, ό Θεός όμως έχει για τούς πονεμένους ένα σωρό παρη-γορίες. Κι' αυτός, χωρίς άλλο, έκαμε να με γνωρίσεις τότε, που τόσο είχες ά-νάγκη...

Όρραιός Έπιστολάς μου έστειλαν αυ-τήν την έδωμάδα κι' οι έξής: Βουσού-λα, Μακεδονικόν Έντελβάρ, Ρωμα-νική Βοσκοπούλα, Μύρον της Άνδρου, Ολιμμένη Γοητεία, Έλπίζουσα Έλ-λάς, Έρείκη, Κλόη, Τζίνα, Ίώ. —Έξε-τέλεσα τις παραγγελίες των, εύχαριστώ για τα καλά των λόγια, ξεσπαθώματα κτλ. και περιμένω να μου ξαναγράψουν, γιατί σήμερα δέν είχα ούτε τόπο ούτε καιρό...

## ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δέν έγκρίνεται, ούτε ένα-νεώνεται, άν δέν συνοδεύεται από τό δικαίωμα, δρ. 10.—Τα έγκρινόμενα ή ά' ανευόμενα ισχύουν ως τήν 30 Νοεμβρίου 1933. Όσα συνοδεύονται από Α. άνήκουν σε άγόρια και δσα από Κ. σε κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Άγγελος Αύγε-ρινός, ά. (ΑΠ). Πνεύμα Αντιλογίας, ά. (ΚΚ). Κερκυραϊκό Διαβολάκι, κ. (ΦΤ). Ταύρετος, ά. (;); Άγνοστο Ά-χρογιάλι, κ. (;); Β. Βασιλίσσα τού Πό-νου, κ. (ΑΚ). Ρεζεντά, κ. (ΜΚ). Άτα-λάντη, κ. (ΜΚ). Άκρόατο Γέλιο, κ. (ΕΑ). Ρουμελιώτης, ά. (ΙΣ). Κοσμιο-πολίτης, ά. (ΕΠ). Ζωζεφίνα Μπαίκερ, κ. (ΑΜ). Κέκης Λέκκας, ά. (ΔΚ). Κέ-κης Καρλόβας, ά. (ΔΣ). Πασχαλιάντικο Λουλούδι, κ. (ΜΚ). Παραμυθένια Βα-σίλισσα, κ. Ήκαδιούρας, κ. Αγαμέμνων, κ. Μενέλαος, κ. Κροίσσος, κ. Όδυσ-σεύς, κ. Θεόδωρα, κ. Μαρία Δεβόρα, κ. (ΜΠ). Πλατάκι, ά. (;;...).

Άνανεώσεις Ψευδωνύμων: Άκτις Έλπίδος, κ. Μαντώ Μαυρογένους, κ. Έλπίς, κ. Άνδραλουσία, κ. Λουλούδι της Χαράς, κ. Γαρδένια, κ. Βουνκορο-φή, κ. Σαλονίτισσα, κ. Άγραφιώτικη Φτέρη, κ. Λόδος Βύρων, ά.

## ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Άπορρίπτονται: «Ένα βράδυ σάν δλα» της Σουλφίδος. Ίπετραγικό. Στην άρχή άρκετά καλογραμμένο. Ίστερα φαίνεται κάπως βεβιασμένο και πολύ στομφώ-δες. Μή γράψετε τέτοια κομμάτια. Ούτε είναι κατάλληλα για παιδιά, ούτε μπορούν να γραφούν καλά από άρχάριο συγγραφέα. —«Νεκρικός χορός» τού Παρηγόρου Άγ-ρέλου. Άκατόνιστοι οι στίχοι, πτωχές οι δ-μοιοκαταληξίες. Άρκετά πετυχημένο όμως στην έμπνευση. —Γιατί άγάπησα πιά πολύ την Διάπλαση» της Χωρίς Φτερά. Έχει τυφροπρότητα και άφέλεια, αλλά είναι κά-πως μπερδεμένο και δυσνόητο, ίδιως πρός τό τέλος. —Τό ξωτικό» τού Θέμου Μι-ράντα. Άτονα γραμμένο, χωρίς ζωή. —«Εφυγες» της Κορφατοπούλας. Πολύ πεζά γραμμένο. Μόνον ή πρώτη στροφή είναι καλή. Έπειτα, φαίνεται κάπως ά-πίθανο, μιά μητέρα, που πρόκειται να φύγει για μακρινό ταξίδι, νάφινη τό παιδί της να πάη σχολείο και να τό άποχαριέται από τό σπίτι μιά ώρα πριν. —Αντιγόνη» της Α. Ω. Έξαιρετικά βαρύ θέμα για τούς ώ-μους μιάς νεαρής ποιήτριας. Και πάλι δέν μπορώ να πώ πως ή Α. Ω. τά κατάφερε άσχημα. Τό ποίημά της είναι ισοκυρε-μένο, άρτιο στο μέτρο, τό λείπει όμως ή τέχνη κι' έχει άρκετά παραγεμισμένα που καταστρέφουν την έννοια. Όσοσο δέν μπο-ρώ παρά να συγχάρω την Α. Ω. που με- αυτό τό ποίημα δείχνει ότι μπορεί να έμ-πνευσθή και από άλλα θέματα έκτός από τα κοινά. —Μιλούν τα λουλούδια» της Μπουμπουλίνας. Παρ' όλη την διάρ-

## ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΔΩΡΟ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

## Η «ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ» ΤΟΥ 1932

Θαυμάσιος τόμος από 620 σελίδες. — 400 εικόνες. — «Βασιλόπουλο και Ζητιανόπουλο». — «Έδιδ ντέ Φεράν». — «Η Γαλάζια Μαμά». — «Νέες περιπέτειες τού Κανελλή». — «Θηριοτρο-φείον Χάρου-Κόμπλεν». — Διηγήματα, Ποιήματα, Άθηναϊκά Έπιστολαί κτλ. κτλ.

ΤΙΜΑΤΑΙ: Δρ. 115 ό τόμος ραμμένος, και δρ. 110 άρραφος. Ταχυδρομικά: διό τό Έσωτερικόν ό ραμμένος δρ. 15, ό άρραφος δρ. 5. Διά τό Έξωτερικόν δρ. 35, είτε ραμμένος, είτε άρραφος.

θωση δὲν κέρδιος τίποτε κι' ἀναγκάζομαι νὰ τὸ ἀπορρίψω καὶ πάλι. — Θὰ ἐξακολουθῶ.

**Ἡ Διάπλσις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της:** *Ἀνθισμένην Λεμονιὰν* (δ κ. Ξ. ἔλαβα καὶ μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον ἐδιάβασε τ' ὥραϊο σου γράμμα· σὲ συγκαίρει γιὰ τὴν ἰδέαν σου καὶ σοὺ συσταίνει νὰ ἐμμένῃς, χωρὶς νὰ ποιοῦνται καὶ νὰ ποιοῦνται ἀπὸ τίποτε!) *Ἀγγελούδι τῶν Ὁνειρώτων* (εὐχομαι περαστικά· πῆς στὸ γιὰ τὸ σου, τὸν παλιὸ μου φίλο, ποὺ εἶχε τὸ ἀξέχαστο ψευδώνυμο *Ἀσπρὸ Κάβουνο*, πολλὰ χαριετίσματα) *Νυφούλαν τ' Ὀυρανῶν* (δλα τὰ ἔλαβα· ἔστειλα καὶ τὴν ἐξομολόγησάν σου, ἀργήσας νὰ μὴ γράψῃς, ἀλλὰ ἐλπίζω νὰ μὴ γράψῃς τώρα τακτικά· καὶ μὲ πῶς σκοῦρο μελάνι!) *Ἀλέκον Βελισσαρόν* (εὐχαριστῶ πολὺ· ἔστειλα) *Κρινάκι* (τί ὥραϊο γραμματάκι! τί ὥραϊες εὐχὲς! εὐχαριστῶ πάρα πολὺ! γιὰ ἐξομολόγησάν σου πάντα ὑπάρχει καιρὸς· ὦ, θὰ τὸ κατορθώσῃς, ἀφοῦ τόσο μάγαπας) *Βιολέτταν* (εὐχαριστῶ πολὺ· περιμένω καὶ τῆς *Μαργαρίτας*) *Στέλλαν Σταυρινῶν* (οὐ εὐχαριστῶ πολὺ πού, ἀν καὶ δὲν ἦσαν πιά συνδρομητρία, πάντα φρόντιζες γιὰ μένα· ἡ τόση ἀγάπη σου μὲ συγκινεῖ βαθιά) *Μαργαρίταν* (ἔστειλα· βέβαια, δύο τετράδια ἐπρεπε νὰ στείλῃς ἡ *Μ. Μ.*, ἀπὸ ἕνα γιὰ τὴν καθεμιὰ σας· μὴν ἀνησυχῆς, κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ μὲ συναγωνισθῇ) *Διαβατήρην* (ἔστειλα· εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· γράφε μου) *Ναπολέοντα* (ὁδῶν, λυσόχαρτο καὶ 20 τετράδια ἔστειλα) *Βολιώτικο Ναυτάκι* (βέβαια, κι' ἡ ἀδελφὴ σου ἔχει τὸ δικαίωμα, ὥστε τὴν περιμένω· τὸ γραμματάκι σου μ' εὐχαρίστησε πολὺ) *Μυρτίλην* (αὐτὸ σοὺ ἐνέκριναν· εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια) *Κεφαλλονιτισσοῦλαν* (ἡ μεταφρασὴ σου δὲν εἶναι σὲ ἀπλὴ γλῶσσα, ὅπως ἐπρεπε· ἐξανάκναις τὴν) *Νινέτταν Τσακισιάνου* (ἔστειλα ὁδῶν καὶ 10 φυλλάδια) *Δικέφαλον* (ἔστειλα) *Ἀντινέαν* (ἔστειλα μόνο 7 τετράδια, γιατί ἡ Ἀγγελία ἔκανε 11 δρ.) *Κροκόπεπτον Ἀνθῆν* (αὐτὸ σοὺ ἐνέκριναν· εὐχαριστῶ πολὺ) *Φαναριώτην* (χαίρω πολὺ· γράφε μου) *Μυρτούλαν*, *Δολίταν*, *Δανάην* κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 25 Δεκεμβρίου, θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

## ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 262ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τοῦτου εἶναι δεῖται μέχρι τῆς 28 Φεβρουαρίου.

**56. Δεξιόγραφος**  
Θεοῦ τὸ πρῶτο, τῆς μου  
Μάντις γνωστὸς ἀρχαῖος·  
Κι' ἦρος Σπαρτιάτης τ' ὅλο μου,  
Μέσ' στοὺς γενναίους γενναίους.  
Πρίγκιψ Ἄρπαδ

**57. Στοιχειόγραφος**  
Σοφία εἶχε μεγάλη,  
Τοῦκομα τὸ κεφάλι  
Καὶ τὴν ἄνθρωπον, σὰ μῶρος,  
Ξεπρόβαλε αἰμοβόρος.  
Δοξαμένη Ἑλλάς

**58. Μεταγραμματισμός**  
Τῇ γυναίκα γενικῶς  
Λέει ὁ Ἄμλετ πὺξ ἐκφράζω,  
Μὰ εἴμ' ἐλάττωμα κοινόν.  
Κι' ὄνομα μίαν γυναῖκα  
Ξακουμένης παρουσιάσω,  
Ἄν μεταγραμματισθῶ.  
Περιπλοκάς

## 59. Ἀναγραμματισμός

Ἄν καὶ τόσο μάγαποῦν  
Νὰ μὲ παίξουν, μὲ κλωτσούν...  
Κι' ἂν μὲ ἀναγραμματίσῃς,  
Θὰ σοὺ φέξω νὰ μὲ λύσῃς.  
Παισμάταρα

## 60. Δικτυωτὸν

\* \* \* \* \*  
\* \* \* \* \*  
\* \* \* \* \*  
\* \* \* \* \*  
\* \* \* \* \*  
\* \* \* \* \*  
\* \* \* \* \*  
\* \* \* \* \*

## 61. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 7 8 = Ἀρχαῖος ζωγράφος  
2 5 4 1 8 = Βασιλεὺς τῶν Θηβῶν  
3 4 5 8 = Ἀρχαῖος σοφός  
4 6 7 = Ὅρος νήσου  
5 6 7 8 = Τόπος ζωφερός  
6 7 2 1 8 = Νῆσος τοῦ Αἰγαίου  
7 2 4 5 8 = Προφήτης Ἑβραῖος  
8 5 5 6 7 8 = Πέριος ποιητής  
Ἀρτανάβ

## 62. Ἐπιγραφὴ

Α Δ Ο Κ Α Θ Η  
Κ Α Μ Μ Α Τ Σ  
Σ Ρ Θ Η Σ Α Η  
Α Γ Α Μ Α Θ Σ  
Δ Α Ι Ο Τ Ε Τ  
Ο Ι Ο Π Ο Ε Μ

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Θέμις

## 63. Φωνηεντόλιπον ἐξ Ἰ. Ἀκροστιχίδος

Τὰρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων  
λέξεων ἀποτελοῦν Φωνηεντόλιπον τοῦ  
τύπου:

\* - \* - \* - \* - \* - \*

τοῦ ὁποῦ ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις:

1, Μυθικὴ βασιλεία, μήτηρ διατυ-  
χῆς· 2, Ἑλληνικὴ μεγαλὸν ἡσυχία· 3, Πέ-  
ριος σατοράνης· 4, Κορίνθιος δημιουργός·  
5, Μέγας πολιτικός τῶν Ἀθηνῶν·  
6, Ποταμὸς τῆς Γερμανίας· 7, Κερα-  
σφόρον καὶ ὄρος· 8, Βασιλόπαις τῆς  
Ἰθάκης.

Πολυβώτης

## 64. Ἑλληνοσύμφωνον

αη - ο - ηυ - ου - αο

Ἀνίκητος Πολεμιστής

## 65. Γεῖφος

κε  
κε θν κε  
κε κε  
πα πα πα

Ἑρμῆς

## ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλον 42

557. Παράδεισος (παρά, δῖς, ὅς). —  
558. Κόδορος-κόρος-Κύρος. — 559. Μέ-  
λας-Μελᾶς. — 560. Βάγνερ. — 561.  
Α Ρ Γ Υ Ρ Ο Σ 562. Ι Π Π Ω Ν Α Ε  
Ρ Α Ε Ι (πίνα, ὢν, ναί, ᾤ-  
Γ Α Β Ρ Ι Η Α παξ, ξαίνω). — 563.  
Υ Ρ Θ Η Τὸ πτερωτὸν εἶ-  
Ρ Ε Ι Θ Ρ Ο Ν ναί τὸ Δ· Δαναός.  
Ο Η Ο Ο Ἀδμήτος, Κόδορος.  
Σ Ι Α Η Ν Ο Σ Λάβδακος, Ἀρχι-  
Δαμος, Λαομέδων. — 564. Ἄλμα, ᾤ-  
σμα, Κάλχας—Α Λ Α Σ Κ Α. — 565. Στε-  
ρὴν μου γνώση, νὰ σ' εἶχα πρῶτα. —  
566. Οὐδὲν ἐν νῶ δ' ἐν αἰσθησὶ  
(οὐδ' ἐν ἐν, νῶ, μὴ ἐν ε, σθ εἰς ι).

## ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλὸ στοι-  
χεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10  
λέξεων 60 λεπτά ἡ λέξις μὲ παγὰ δὲ στοιχεῖα  
δρ. 1 καὶ μὲ κεφαλαία δρ. 1, 50. Ὁ χωριστὸς  
στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρῶνται τὰ  
διπλά ἢ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΔΓ' — 53]

Δεσποινὶς (παλιὰ διαπλάσσοῦλα) δι-  
πλωματούχος τῆς γαλλικῆς (Brevet  
elementaire et litteraire) παραδίδει  
μαθήματα γαλλικῆς σὲ δεσποινίδας καὶ  
παιδιά. Διαμένουσα εἰς τὴν ἐξοχὴν θὰ ἐδέ-  
χτο δωμάτιον ἀντὶ μαθημάτων παρὰ καλῆς  
οἰκογενείας ἐν Ἀθήναις. Γράψατε: Δδα  
Ἑλ. Κωστή, ὁδὸς Φειδίου 3, Ἀθήνας.

[ΔΓ' — 54]

Εὐχομαι σ' ὅλα τ' ἀγαπητὰ μου ἀδελ-  
φάκι τὸ 1933 μας νὰ τοὺς εἶναι εὖ-  
τυχισμένο. Ἰδιαιτέρως στὸ *Πονεμένο  
Χαμόγελο*, *Μασκώτ*, *Γουλιέλμου Τέλλο*,  
*Λυκόφως τῆς Δόξης*, *Μελαχροινούλα*  
καὶ *Ἀργιολούδο*.

Ὀλιβιέρους Κρόμβελ

[ΔΓ' — 55]

Διαπλάσσοῦλα, μὴ καινούργια φίλη  
σας, ἡ *Μασκώτ*, σὰς εὐχεται *τροσευ-  
τυχισμένο* τὸ 1933, Ὀλιβιέρους Κρόμ-  
βελ, γιὰ τὸ γιόρτασμά σου χρόνια πολλά.  
Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μὲ μικρὰ δια-  
πλάσσοῦλα-ες. Στείλτε στὴ Δ/ση: Μαρία  
Παπαγιάννη, Βρυάξιδος 6, Ἀθήναι, διὰ:  
*Μασκώτ*

[ΔΓ' — 56]

Ψηφίσατε ὅλοι: ΜΕΓΑΛΗΝ ΙΔΕΑΝ

[ΔΓ' — 57]

Μυρτούλα, γιὰ τὸν καινούργιο χρόνον.  
Χιλίους εὐχούλες.

Τρελλή, Ζαννέτ, Δεβάντα

[ΔΓ' — 58]

Εξακολουθῶ νὰ ἀλληλογραφῶ καὶ ἀν-  
ταλλάσσω τετραδιάκια. Βασιλεῖον Πα-  
παμχαλῆ, Κηφισσιὰ *Ζέφυρος*

[ΔΓ' — 59]

Μὲ λύπη μου εἰδοποιῶ τοὺς ἀγαπη-  
τοὺς μου φίλους-ες, ὅτι διακόπτω  
ἀλληλογραφία. Τοὺς ζητῶ συγγνώμη, ἀλ-  
λά οἱ λόγοι εἶναι ἀνώτεροι. Φίλοι-ες μου,  
θὰ διατηρήσω πάντα στὸ δρόμο τῆς ζωῆς  
μου μὴ γλυκεῖα ἀνάμνηση τῆς φιλίας μας.  
*Σφιγξ*

[ΔΓ' — 60]

Διαπλάσσοῦλα-ες, προκηρύσσω τὸν *Β'  
Μεγάλο Διαγωνισμό* καλλιτεχνικῶν  
καρτῶν (ἔργα ζωγράφων). Προθεσμία δι-  
μήνης, συμμετοχὴ ἐλευθέρη (ἀνὴρ τριδράχ-  
μου). Περιμένω ὑποστήριξη ἀπ' ὅλους.  
Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μὲ δόλους-ες.  
Στείλτε Δ/ση: Ε. Τσουμάκη, Κηφισσιὰ  
1, Ἀθήναι, διὰ: *Ολιβιέρους Κρόμβελ*

[ΔΓ' — 61]

Χρυσάνθεμο, Ντολорές, στὴ γιορτούλα  
σας ἀπειρες θερμὲς εὐχὲς.

Ὀλόχαρην, Ἀγνή

[ΔΓ' — 62]

Ἀγαπητὰ Διαπλάσσοῦλα, εὐτυχισμέ-  
νος ὁ καινούργιος χρόνος.

Ἀργάμπελη, Πειραιωτάκι

[ΔΓ' — 63]

Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια, κάρτες μὲ  
δόλους-ες. Δ/ση: Ἰψηλάντου 147,  
Πειραιὰ, διὰ: *Ἀργάμπελη*

ΜΗ ΛΗΘΕΜΕΝΕΙΤΕ πὺξ κάθε παραγγελία σας,  
γιὰ νὰ ἐκτελεῖται ἀμέσως, πρέπει νὰ συνοδεύε-  
ται καὶ μὲ μὴ τυπωμένη ταχυγράφη, ἀπ' αὐτὲς μὲ τις  
ὁποῖες σὰς στέλνεται τὸ φύλλον καὶ δέδομάδα.